

φ tyt. 1846

Ezanne Berety

Nr. 1. — 1.VII. — 1946.

BIBLIOTHECA
UNIV. JAGIELL.
CRACOVENSIS

443 015

m
- 1946, 1

Biblioteka Jagiellońska

1002607752

Z E S P O L E N I

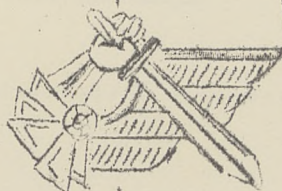
Z DAŻENIAMI CAŁEGO NARODU TAK W KRAJU JAK I NA OBCZYŹNIE
Ś L U B U J E M Y

TRWAĆ NADAL W WALCE O WOLNOŚĆ POLSKI BEZ WZGLEDU NA WARUNKI
W KTÓRYCH PRZYJDZIE NAM ŻYĆ I DZIAŁAĆ

W IMIENIU ŻOŁNIERZY 2 KORPUSU

Italia
dnia 15 czerwca 1946 r.

W Ł A D Y S Ł A W A N D E R S
Generał Dywizji

TRESC NUMERU.

1. Słowo wstępne	str. 1
2. Oni i My	" 2
3. Rodzina Wojsk Pancernych	" 3
4. Trzy Krzyże (wiersz)	" 8
5. Wiersz poświęcony 2 Korpusowi	" 9
6. Zarys powstania 2 Korpusu	" 10
7. Jak skrzydlate husary bijąły ongis Szweda	" 14
8. Warszawa - Gallipoli (felieton z życia Armii Krajowej)	" 15
9. Zwyczaje życia codziennego na wyspach brytyjskich	" 16
10. Wiadomości sportowe	" 21
11. Polski film wojenny mają nakrecać w Gallipoli	" 25
12. Czy wiecie że ...	" 27
13. Wiadomości bieżące	" 28
14. Kącik humoru	" 30
15. Notatki Redakcji	" 32

+++++++ X ++++++

"Lepiej później, niż nigdy" -
mowa stare polskie przysłowie.

ychodząc z tego słusznego założenia, zapadła uchwała
wydawania własnego periodyku.

Nie zraza nikogo to, że mówią o zmianie m.p., nie
przestrasza, że możemy się inaczej nazywać, - m a m y wia-
re w przyszłość i nic nam nie może stanąć na przeszkodzie,
by to co postanowiono - było prowadzone dalej.

Mamy w dostatecznej ilości wiadomości z prasy
naszej, można coś wyłapać z częstych komunikatów radio-
wych, wiemy trochę z listów, co z Kraju nadchodzi, no i nie raz
bardzo dużo z plotek, - ale tu chodzi też o to, byśmy się wz-
ajemnie poznali wszyscy, a osiągnęliśmy to wówczas, gdy poznamy
dokładnie historie Naszej Wielkiej Rodziny Wojsk Pancernych.

Dlatego, poza wiadomościami ogólnymi, jakie nas
wszystkich obchodzić mogą, poza opisami czynów i myśli Wiel-
kich Polaków, które chcemy sobie przypominać, by swoje poste-
powanie zgodnie z ich intencjami nastawiać, poza szczególowy-
mi sprawozdaniami z różnych gałęzi naszego życia, z których
niejedne są piękne, a do wiadomości wszystkich nie dochodzą,
wreszcie poza kącikiem humoru, który nam w naszym monotonnym
życiu niezbędnym się wydaje, - chcemy dać dokładny opis na-
szych p u ł k o w Wojsk Pancernych i wspomnieć skromnie
nieco o sobie, jak my tutaj żyjemy i pracujemy. Bo, powtarzam,
w s z y s c y wzajemnie musimy się znać, bo tworzymy jedna
wielką całość, jedna zwarta gromadę tych, co chcą P R A W -
D Z I W I E W O L N E J P O L S K I.

ozna powiedziec, ze nawet w obecnej dobie motoryzacji, sa trudnosci nie do pokonania.

Ot, naprzyklad, my - tu w Orodku Wyszkolenia Wojsk Pancernych? Ktos zrzadzil, ze mamy m.p. "na Obcasie". Widocznie dlatego, zesmy jeszcze mlodzi czlonkowie Rodziny Wojsk Pancernych, oraz dlatego, ze iloscia wylanego potu, musimy nieco dorownac naszym Starszym Kolegom, ktorzy swoja zaprawe pancerna w prawdziwym piekle Iraku, Palestyny czy Egiptu odbywali, - to wlasnie dlatego zaprawiamy sie w troche mniejszym piekiodku "pieknoj, slonecznej poludniowej Italii", na samym jej "obcasie".

Ha, trudno! Tutaj Polak tez pracowac potrafi. I tym uczciwiej pracuje, by jaknajpredzej znalezo sie warod Starszych Kolegow, ktorzy w lagodniejszym klimacie i tak wiecej w wojsku, swa sluzbe dla Polski pelnia.

Prawde powiedziawszy, to malo sie znamy, nawet prawie o sobie nic nie wiemy.

My, mlodzi, mamy zle pojezdztwo, wystarczaja nam zaledwie, by je prowadzic i z nich strzelac jako tako nauczyc mozna. O ni, starzy, maja swoje dobrze ujezdzone juz, mogliby nas odwiedzac, ale zawsze cos na przeszkodzie stoi. Najwazniejsza oficjalna przeszkoda - to te tysiac kilometrow z pod Ankony na Gallipolski, Galatonski lub inny kawalek obcasa.

By z tego impasu wybrnac jakos, zdecydowalismy sie troche o sobie pisac. Ily damy WAM znac o tym, jak zyjemy, co robimy i myslimy. Spodziewamy sie, ze WY zainteresujecie sie wiecej nami i, by nas tak troche przygotowac - bo moze zaistniec taki wypadek, ze ktory z nas po przybyciu do Wlasciwej Rodziny i zapytany "oo zaoz ta rodzina przedstawia" - spieczne raka, jak mloda panienka, by wlasnie tego w przyszosci uniknac mozna bylo, zechcecie nam cos o sobie powiedziec.

Ze sa to Wojska Pancerne - to my troche wiemy, tylko z tym trudno, ze tak roznie sie one nazywaja: tyle tych uzanow jest, co sie podobno Karpackie, Krechowieckie, Podolskie, Poznanskie, Wielkopolskie, Lubelskie i nasze Slaskie zwa, - dalej ponoc sa jakies Skorpiony i Dzieci ze Lwowa, gdzie tez slychac o jakichs Zlotych Huzarach, no i wreszcie dokladnie wiemy, ze w Gubbio jest taki Pułk 7 Pancerne rny. Tyle podobno, jak nam niedawno mowiono, na kontynencie Wloskim Pułkow Wojsk Pancernych naszych jest. Ktos, kto wrocił niedawno z kontynentu Europejskiego, powiadał nam, ze tam podobno drugie tyle takichze pułkow jest. Mamy tu artylerzystow, tez w czolgach jezdzacych, widocznie rowniez kupe takiej artylerii panbernej posiadamy.

Jakby nam tak nasi Starsi Koledzy z Waski swojej zechcieli opisac swoje przezycia z Polski i na obczyznie, a juz jakby nam jeszcze narysowali albo lepiej przesłali w podarunku swoje proporce czy znaki pułkowe, - toby czlowiek sie lepiej wtedy czuł. Boc zaszczytem byloby tak sie starac juz teraz w szkoleniu i sprawowaniu, by na ten przyklad do "Skorpiono w" trafic, albo pod takim anarantowo-bialym proporcem sluzyc; do przyjecia jest i piekna szota petla na berecie u Huzarow.

Zdecydowalismy sie wiecej wydawac takie pisenko, jak czesto - to zalezeo bedzie pewno od: przydzialu papieru, pomyslu redaktorow, czestych zmian m.p. Nie stoi tylko na przeszkodzie "cheo", bo jej duzo mamy i "o z a s"; bo juz niedlugo bedziemy nieco przymusowa przerwe tropikalna, tak samo jak podobno bylo w Iraku. Ochrzocilismy je "Czarne berety", bo je juz mamy i w nich zostaniemy, tylko o piekniejsze na nich ozdoby ubiegac sie bedziemy.

Z gory nie reczyni, czy nasza praca odrazu taka "pierwsza klasa" bedzie; co sie da - to sie robi, bysmy naszym czytelnikom dogodzili i sami zadowolone mieli. - W i e c r o z p o c z y n a n y:

RODZINA WOJSK PANCERNYCH.

Należymy do Ośrodka Wyszkolonia Wojsk Pancernych - tym samym wchodzimy w skład Wielkiej Rodziny, jaka tworzą nasze Pułki w Pancernym.

By wynik walki był skuteczny, należy przeciwko nieprzyjacielowi wystawiać taką samą broń, jaką on walczy. Stąd n a k a z c h w i l i kazał nam zwrócić większą uwagę na organizację oddziałów pancernych, bo ilość ta, która rozporządzaliśmy we wrześniu 1939 roku daleko nie była wystarczająca do zadania jakie stało przed nami, kiedy po zwolnieniu części nas z więzień, obozów jenieckich i pracy, mogliśmy znowu chwycić za broń.

Organizacja idzie wolno, ale dokładnie. Ci, którzy w wolnej Polsce w broni pancerniej służyli, z tankietek i PT przechodzą na valentynki, a później Shermany. Jest im łatwiej, bo "motoryzacja" to dla nich nie nowość i jest już przez nich "gruntownie" opanowana. Dla tych zaś, którzy hasali na koniach z szabłą i lancą lub tylko do pieszej walki się zaprawiali - "dział motoryzacji" to "czarna magia". Toteż nie mało trzeba było głowy nałamać, by te wszystkie lanigłowi opanować.

Ale Polak - to uparty człowiek, choć nie każdy jest Litwinem. I nic z tego sobie nie robi, że nie wszystko mu się od razu w głowie w należyty porządku układa.

Zrozumienie potrzeby chwili, siła woli, czas i ambicja osobista każdego z tych młodych, co w pancernym postanowili odpłacić wrogowi za porażenie Ojczyzny - robia swoje. Powoli i dokładnie zajmują swoje miejsca w głowie, opanowane i usystematyzowane tajniki nowoczesnej broni.

Poprowadzi czołg lub samochód pancerny w dzień, czy w nocy bez światła, jechac przy klapach zamkniętych, czy otwartych, w terenie równym, czy pagórkowatym, strzelać z działa ogniem nawprost, czy z zakrycia, porozumiewać się za pomocą znaków umówionych, czy też radia, - to wszystko po tym okazało się prostym, łatwym no i tak bardzo skutecznym w walce.

Niektóre nasze oddziały organizują się od roku 1940, inne rozpoczynają w połowie 1942., a te najmłodsze dopiero przy końcu 1944.r.

Z kolei ogólnie się z nimi na razie zapoznamy. Weźmiemy najpierw te, z którymi jesteś bezpośrednio związany.

PUŁK 4 PANCERNY (ostatnio pieczętuje się "SKORPIONEM").

Powstaje 5 i 6 D.P., organizacja ZSSR w październiku przybywa na terenoko w Egipcie, poczym w Palestynie, Iraku szczych dniach kwietwuje się na statki w Aleksandrii i przybywa do Włoch.

z b. Baonów pancernych wanych na terenie 1941 roku. W maju 1942 Palestyny, jest krot-szkoli się kolejno i Egipcio. W pierwa - nia 1944.r. załado-

Skład jego - to 90 % pancerniacy, którzy służyli w Baonach Broni Pancerniej przed wrześniem 1939 roku.

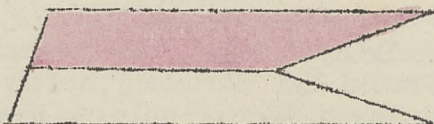
Chrzest bojowy bierze pod Monte Cassino i ładnymi zgłoskami wypisuje sobie kilka kart historii z okresu tej zwycięskiej bitwy.

Idzie szlakiem 2 Korpusu przez Ziemię Włoską do Polski. Pracuje pięknie, jak przystało na najstarszy oddział pancerny. Jest z tego powodu trochę zarozumiały, nie przeszkadza to jednak, by potem, kiedy się anarantowobiali ułani i dzieci ze Lwowa podciągnęły, - uważać je za równe sobie i bratnie.

1 P U Ł K U Ł A N O W K R E C H O W I E C K I C H in. P ł k. Bolesław MOSCICKIEGO.

Ułanom począ-
nie chciało zamienić ko-
lance na motor, pancerz i

By dalej pro-
tradycje z pod Krechowiec
wodce Armii Polskiej w Ro-
dzie 1941 roku powołani do

tkowo bardzo się
nia, szable i
działo.

wadzić piękne
-byli przez Do-
sji w listopa-

życia na terenie Z.S.S.R.

Ale jak trzeba było - to "kobyłarze" i "owsiane karburatory"
w sierpniu 1942 roku, będąc już w Palestynie, posiadają pancernego rumaka
i w krótkim czasie zupełnie niezłe go ujeżdżają. W czerwcu 1943 roku razem
ze starymi pancerniakami, z pod przyszłego znaku "SKORPIONA" popisują się
przed Naczelnym Wodzem i wcale nie gorzej od nich egzamin zdają. Jeżdżą
tylko z fasonem, na antenach radiowych amarantowo-białe proporce powiewają
i śnią wciąż mit o szarzy ułanckiej.

Szkoła się na Valentino'ach, później przesiadają się na Sher-
manny i, gotowi już w styczniu 1944 r., wyjeżdżają do Włoch. W akcji pod
Monte Cassino bezpośrednio udziału nie biorą - ktoś przecież musi być
w odwodzie na "wszelki wypadek". Za to rozpoczynają rzetelną robotę nad
Adriatykiem, chrzest bojowy otrzymując na rzece Chienti.

Skład pułku - to prawie 100 % kawalerzystów, starzy i młodzi.
Pierwsza robota przekonała ich, że na tych nowych rumakach można będzie
Nowe Krechowce powtórzyć. Wiedzą wszyscy, że ich Stary Sztandar za pracę
żołnierską w latach 1918-1920 na ręka Wielkiego Marszałka krzyż CNOTY
ZOŁNIERSKIEJ zawieszony.

Na szlaku 2 Korpusu wszędzie są krzyże drewniane - pomniki
tych NAJLEPSZYCH, którzy, spełniając swój obowiązek żołnierski, życie swe
za POLSKĘ na ziemi włoskiej złożyli.

P U Ł K 6 P A N C E R N Y "Dzieci Lwowskich".

To bataliony
Trzymają się w zwartej
niezależnie klimat zagra-
to lubią się poswawolić,
to dokonują prawie ca-
cały świat, że "Lwów
szym polskim na zawsze być musi".

ze Lwowa i okolic.
gromadzić, a po-
nieczyny nie służy-
ale jak trzeba -
dów i krzyżem na
jest nasz i na-

Jako O.R. 6.D.P. w październiku 1942 r. doszłusowują do
2 Brygady Pancerniej na piaskach Iraku. Boniaminek Brygady przy kiełkowaniu
sroga choroba komarowa przechodzi, ale skoro się z tego otrząsną, robota
poszła, aż się kurzyło. Ledwo opanowali Valentino'y już się przesiadają na
Shermanny i zaraz po "SKORPIONACH", którzy się popisali pod Monte Cassino,
uderzają na Piedimonte, co to rygiel w linii Gustawa stanowiło. Pała in się
czołgi, wyracają do góry nogami, sporo "lwowskiej" krwi po wielki użyźniac
będzie tam ziemi włoska, - ale Piedimonte naja. Dzień 25 maja - jako Świę-
to Pułkowe obchodzi.

Na drodze bojowej 2 Korpusu są wszędzie, gdzie jest co do
roboty. Robota jest "czysta", a dla zadokumentowania, że tedy szły "Lwowskie
Dzieci" sporo pomników po sobie wszędzie zostawiają. -

Te trzy Pułki - to 2 Brygada Pancerna - koncza swój pierwszy etap uciążliwej pracy żołnierskiej na Bolonii. Dzisiaj w oczekiwaniu na dalszą robotę, trochę wypoczywają, trochę się dokształcają w pięknych włoskich miasteczkach nad Adriatykiem:

"Skorpiony"	- w Potenza di Ploena
"Krechowiacy"	- w Osimo
"Dzieci Lwowskie"	- w Monte-fano.

KARPACKI PUŁK UŻANÓW

Garstka szczerym się udało uniknąć lub wiezienia. Poprzez Rudazę do Francji i Syrii, Karpackiej Brygadzie Strzelców Dzienne Kawaleryjskiej i rejskie Siły Zbrojne na obozynie.

sliwych ludzi, przeżył doli jennunie lub Węgry, by przy Karpaczem zebrać się w Roprezentować Pol-

Jest ich mało, ale pięknie sprawiają się ponoc pod Tobrukiem. Są trochę z tego powodu zarozumiali, choć może i słusznie, mają do tego prawo.

Kiedy Armia Polska z czerwonego raję w okolicy prawdziwego biblijnego się znalazła, dołączają do niej, siadają na stalowe runaki i są Pułkiem Rozpoznawczym Korpusu.

We Włoszech też pięknie wojują, uważają się za zdobywców Ankony, Pessaro i nawet Bolonii.

Podostatniej ofenzywie na Bolonie stwierdzili, że Staghundy nie są tak bardzo dobre, jak się na pustyni wydawały, przesiadają się na Shermany. Słusznie zrobili, bo na tych gasienicach to zawsze powniej się jedzie. Dzisiaj, mając już nowy sprzęt zupełnie opanowany, są Pułkiem Rozpoznawczym 2 Warszawskiej Dywizji Pancerniej i na jej czele chcą koniecznie pierwsi wkroczyć do Warszawy.

Na razie odpoczywają w pięknym miasteczku Civitanova Marche.

12 PUŁK UŻANÓW PODOLSKICH.

Odradza się roku na terenie Z.S.S.R. Szwadronem, później Dywizyjnym Dowodcy Armii Polskiej byciu do Iraku w sierpniu chodzi przeszkolenie na

wym i jako Pułk Rozpoznawczy wchodzi w skład 3 Karpackiej Dywizji Strzelców. Z nią razem ładuje we Włoszech w końcu 1943. roku, bierze udział w walkach na rzece Sangro, następnie zapisuje się złotymi zgłoskami w bitwie o Monte Cassino, jako ten, któremu przypada w udziale pierwszemu zawiesić zwycięską biało-czerwona chorągiew na ruinach klasztoru Benedyktynów.

we wrześniu 1941. Jest początkowo zjonem Przyboczny w Rosji. Po przy-1942 roku, przeciw sprzecie notoro-

Bierze udział w dalszych walkach 2 Korpusu, aż do linii Gotów, zawsze i wszędzie dzielnie się spisując.

We wrześniu 1944. r. w związku z reorganizacją Korpusu odchodzi na południe, wydziela ze swego starym zawiązki 7 Pułku Użanów, sam zaś uzupełnia się, przeszkala i w maju 1945. r. wraca do Korpusu, by być jego Pułkiem Rozpoznawczym.

Dnia 11. listopada 1945. z rąk Dowodcy 2 Korpusu otrzymuje sztandar, ofiarowany przez Lotnictwo Polskie w Anglii.

Doskonali się i oczekuje na rozpoczęcie dalszej pracy bojowej w miasteczku gorskim Cingoli.-

15 PUŁK UŻANOW POZNANSKICH.

Od początku
jemiozy bardzo BAON "S";
być spadochroniarzami.
sierpniu 1942.r. na tere-
ło się, że lepiej i pozycy-
pracować na ziemi dla

houndy, carriers'y i inne wozy opancerzone, szkola się i zostają Pułkiem
Rozpoznawczym 5 K.D.P., co to znakiem "ZUBRA" się pieczętuje.

Na początku 1944.r. przyjeżdżają do Włoch i od razu zaczynają
pracować. Tylko z początku, drogi i wogóle teren, Włosi nie przystosowali
do Staghoundów. Poznańscy użani się wobec tego na Włochów pogniwiali i
poszli pieszo. Że dobrze chodzili - to dowód Monte Cairo - straszna góra,
ponoc więcej niż 1000 metrów nad poziomem morza. Ale doszli tam i Polska
Chorągiew na szczycie zawiesili.

Wszędzie później byli: czy to nad Adriatykiem, czy w górach
Apenińskich, - i zawsze to, co trzeba było, zrobili.

Jednak ten wstępek do niewygodnych dróg włoskich dla Staghoun-
dów zawsze mieli i jak tylko zaczęła się w styczniu 1945.r. wojna pozycyj-
na, idąc na południe, by przesiąść się na Shermany - zawsze to trochę sta-
teczniejsze rumaki, no i różnym terenem chodzą.

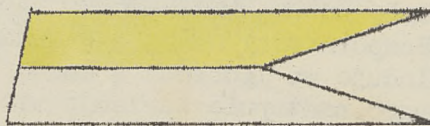
A że trzeba było coś zrobić z zasłużonymi badzobadź Stag-
houndami, więc wydzielała od siebie tych kolegów, którzy byli bardzo przy-
wiązani do tego sprzętu, dają im wszystkie posiadane Staghoundy i chrzosta-
ją ich mianem Wielkopolskich Użanów z numerem 25.

W grudniu 1945.r. wracają z Egiptu, gdzie na wyższe studia się
udali. Teraz czują się dobrze, Sherman lepiej im odpowiada. Pamiętają, że
ich poprzednicy w czasie pierwszej wojny światowej mieli dobre konie i
dlatego za swoją pracę krzyż "CNOTY ŻOŁNIERSKIEJ" na swój Sztandar zdo-
byli.-

Dzisiaj gotowi do wypróbowania swoich dobrych rumaków, oczekują
na rozkaz w m. Giulianova.

3 PUŁK UŻANOW ŚLĄSKICH.

Musiała być
szych braci Ślązaków coraz
ło Niemca i dążyło do Swo-
"Zawsze wśród swoich - to
tał tak we wrześniu 1944
Użanów Śląskich". Ale ci

wali Staghoundów. Od razu zdecydowali się na Shermana. Szkola się na połud-
niu, nawet podobno w naszym Gallipoli, przynajmniej, wzdychając, tak opowia-
dają tu, signoriny.

Na początku 1945 roku udają się na wyższe studia do Egiptu,
by w grudniu tegoż roku, całkowicie wykształceni, wrócić z powrotem na
łono "pięknej słonecznej Italii". Nie udaje się im już zakwaterować na
starych smieciach. Gallipoli silnie trzymane przez OWPanc. Śląskie Użany
wobec tego przenoszą się na północ od miasteczka Chieti, w którym podob-
no kwaterował podczas swego pobytu na ziemi włoskiej gen. Henryk Dąbrowski.

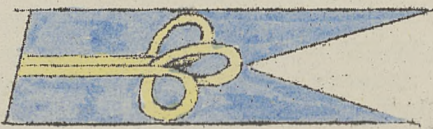
Tu spokojnie oczekują, kiedy zagrają sumy bojowe i wtedy
poleci... (nie za pogrzebem chyba) ale do szarży Dzielny Pułk Użanów Trzeci.

1942 roku to ta-
zdaje się chcieli
Później, już w
nie Iraku, okaza-
teczniej będzie
Polski. Biorą Stag-

zostają Pułkiem

10 P U Ł K H U Z A R O W.

Takie same przeszło stu laty były swoja rodzinie na polski i ułani słascy, studjują skąd bogaci w wiedzy i, złośliwi, w "kasztany" czesc Huzarów na petle na beretach ze szczerego złota egipskiego), - wrocili w grudniu 1945 r. na Łono 2 Korpusu.

jak podobno przed juz w Polsce. Kleja ludniu Włoch, jak potym w Egipcie, jak mowia ludzie (podobno wieksza

czesc Huzarów na petle na beretach ze szczerego złota egipskiego), - wrocili w grudniu 1945 r. na Łono 2 Korpusu. O ich przodkach z przed przeszło stu laty mowi sie, ze pierwsi za Napoleonem do Moskwy wkroczyli. Dzisiejsi ich spadkobiercy uwazaja to za testament i nie mozna im przetrzymac, ze wszystkie pułki wojsk pancernych chca tego zaszczytu dostapic.

"Historia sie powtarza. To jest wyłaczne prawo Złotych Huzarów" - mowi powaznie starszy B a c a, nerwowo ruszajac przytym sumiastym wasem. "Szczesc Wam Boze".

Na razie szykuja sie do skoku i sa na starcie w pieknym miasteczku Lanciano. -

7 P U Ł K U Ł A N O W L U B E L S K I C H im. gen. broni Kazimierza Sosnkowskiego.

Jak mowi A Ułani Podolscy zro Lubelskich... "Taki w rzeczywistosci na w południowej czesci Podolscy

piekna słoneczna jesien 1944 roku na południe. Co tam było - "tajemnica wojskowa" - i naraz pokazali sie Ułani Lubelscy. Tacy sami jak w Polsce, tylko tych czarnych warkoczykow wtedy z tyłu nie nosili. Czas swoje robi, niema tez teraz takich prawdziwych koni, nie trzeba stale upierac sie przy przestarzalych zapatrywaniach. Dosiadaja wiec rumaka pancernego i dalej sie szkolic.

Ewangelia... dzili Ułanow cud miał miejsce schyłku 1944 roku Italii.

przenosza sie w

Idzie im dobrze, Coz, kiedy zapredko Niemcy zdecydowali sie zakonczyc wojne we Włoszech. Nie zdazyli na czas przybyc pod Bolonie, kiedy tam sie jeszcze troche szwabry trzymaly.

Przestali sie tym martwic. Sa Pułkiem Rozpoznawczym 3 Deski, to dobry zwiazek małzenski. Wierza, ze rusza naprzod i beda tak pracowac, by obok starej wyblakłej "NIEBIESKO-CZARNEJ" wstazki, zdobytej za prace w latach 1918 - 1920 przez swych poprzednikow, - zawiesic nowa.

S z c z e s c W a m, B o z e.

P U Ł K 7 P A N C E R N Y.

Ten bratni Co sie tylko poduczyny rzemiosla, - to zaraz takie zapotrzebowanie? miec, ze jesli ktos ma musi miec i odpowiednie

oddział - to znamy. tego pancernego do Gubbio. Co tam Musimy jednak zrozumiec wydatki, - to dochody.

Pułk 7 Pancerny ciagle reperuje nasze pułki, bo one maja te wydatki; kawalerska jazda samochodami, szczegolnie po kilku głębszych, zawod niłosny ubiegajacych sie o wzgledy pieknych signorin, wyjazd pewnej ilosci byłych kolegow dla "odbudowy demokratycznej Polski dzisiejszej" -

to wszystko kosztuje, a przecież każdy pułk musi być w pogotowiu. Dla nas wojna nie skończyła się. My wierzymy, że żadne dyplomatyczne rozmowy przy okrągłym stole, żadne pakti przygotowywane, spisywane i podpisywane w najbardziej "atmosferze szczerzej przyjaźni", - naszej sprawy pomysłnie dla nas nie rozwiąza. My Boga prosimy o Wojnę Narodów, - ona nam ty l k o WOLNOŚĆ, jakiej pragniemy, przynieść może.

I właśnie Pułk 7 Pancerny ulokował się oddzielnie w miasteczku Gubbio, w malowniczej i zdrowej okolicy wśród gór, by nikt nie przeszkadzał, by mógł od czasu do czasu dobry zastrzyk któremus pułkow dać. Prace na znużona, ale bez niej trudno byłoby być wszystkim w pogotowiu.

25 PUŁK UŁANÓW WIELKOPOLSKICH.

To są ci wierni Staghound'om, którzy nie mogli przetrwać rozstania się z ukończonym sprzętem, kiedy gros Ułanów Poznańskich zdecydowało się przesiedlić na Shermany.

Organizuje się z początkiem 1945 r. w pięknym miasteczku MAGLIE, dobrze nam znanym, jako m.p. K-dta Rejonu Obszaru, potem przechodzą do ASCOLI-PICENA, by być bliżej Wojska. Tam przybierają już prawdziwe oblicze, ba nawet uważają się za lepszych, bo nakładają wszyscy "białe naramienniki". Niestety dość długo trwa szkolenie na sprzęcie motorowym, Niemcy zaś za przedkto zdecydowali się skapitulować i nie zdążyli Odrodzeni Ułani Wielkopolscy na pole walki. Za to teraz mszcza się okrutnie na Niemcach, pilnując ich zamkniętych w kilku obozach. Są Pułkiem Rozpoznawczym 5 K.D.P. i z nią razem zdecydowali się wyruszyć kiedy zagrają surmy bojowe.

Dzisiaj ich m.p. jest trochę zniszczone przez wojnę m. CIESENA.

Niby jest niedużo tych jednostek Wojsk Pancernych. Już się dużo napisało, nawet niewiadomo czy Szanowna Redakcja zgodzi się wszystko w jednym numerze wypuścić. Ale proszę o zrozumienie mnie: o każdym trzeba coś napisać i wyszło tak dużo, choć zostało jeszcze kilka Pokrewnych Jednostek, takich prawie pancernych, w 2 Korpusie i Wszystkie Bratnie Pułki w 1 Korpusie. O nikim nie zapomnimy, ale ze względów redaktorskich na tym pierwszy numer musi być zakończony. Jeszcze ładniej postaramy się opisać o Naszych Kolegach w Pozostałych Pułkach Wojsk Pancernych.

+++++O+++++

TRZY KRZYŻE.

Były chłody, były głody,
Krwawo były boje.
Jam to znosił, bom ja młody,
Harda dusza moja.

Jeszcze jeden krzyżek dali,
Przypicli do bluzy.
Nie ze złota, a ze stali
Za bitwy ... za burze ...

Za rma zgliszczą i tęsknoty
I matki płakanie,
A na piersiach krzyżek złoty-
Od niej ... przy rozstaniu.

Ten ostatni nie był złoty,
Ani też ze stali.
To cisielska już robota,
Z drewna wystrugali.

X

X

X

Szli szeregami po drodze honoru,
W wrzesniowym słoncu, krwawe znacząc ślady,
Szli, niezachwianego poźni oporu,
Waleczni męstwem, nieznający zdrady,
Co im morderczym groziła sztyletem.
I nie przerwali swej walki zazartej,
Poki nie legli, zlanawszy bagnety
O twarde losu nienawistne karty.

Szli później jeszcze w zimną mroźną, dżuga
Szlakami ojców, przez Tajgi i śniegi,
Czas drogi znaczył prostych krzyży smuga,
Karząc pię goryczy wezbrana po brzegi.
Los zerwał z ramion żołnierskie mandury,
Rzucił ich w nocce wśród polarnej zorzy,
Zamroził chłodem śnieżystą j wihury,
Az wreszcie - wrota wolności otworzył.

I dał im Wódza na zwycięstwa szlaki,
Za którym przeszli przez piaski i skały
Zawszad gromadnie, jak wędrowno ptaki,
Tworząc rodziny w dniach zmagani i chwaly.
W szalenstwie trudów, w ogromie zniszczenia,
On zawsze z nimi w pierwszej linii kroczył,
Siły umacniał i dawał natchnienie,
Kiedy się przyszłość poczyniała mroczyć.

Szli po zwycięstwo i nieznali trwogi,
Wiedząc, że wiedzą ich dobre rozkazy,
I wierząc mocno, że w końcu tej drogi
Dojda do Polski poprzez włoskie góry.
Los twardy zerwał ta wielka narszruta,
Zwaliska rzucił pod nogi strudzone,
Skrepował skrzydła jak kółkami drutem
I zabrzmiał w duszy zły, szyderczy tonem.

Zatrzymał w drodze zwycięskich żołnierzy,
Co - dawnych legii szlaków spadkobiercy -
Niechcieli ulec i ufni swej wierze,
Zwycięstwa chwale przeczuwają sercem.
I twardo stoją, wierni swej przysiedze,
Z bronią u nogi czekają momentu,
By nową bitwę wpisać w dziejów księdze,
Twardym bagnietem posrod krwi odnentu.!

Gdy rozkaz padnie, znowu zagrznie działo,
Do boju ruszy żołnierska rodzina,
Gniew wstrzasnie światem, w pole wyjdzie chwala,
Pod wodza JEGO - z pod Monte Cassino.

ZARYS HISTORYCZNY
POWSTANIA 2 KORPUSU.

Każda wielka wojna ma swoich sławnych wodzów i swoje sławne armie. Wodzowie, którzy wygrali bitwy decydujące o losach wojny i armie, które były przez nich dowodzone, przechodzą do historii wojen danych narodów i świata.

Ostatnia wojna światowa, ma swoje sławne armie w różnych narodach poważniejszych jak n.p.: Dywizje spadochronowe niemieckie, które biły się na wszystkich odcinkach frontów, "Afrika-Corps" gen. Romela, "8 Armia Brytyjska", która decydowała o losach wojen w Afryce i na Kontynencie.

Wojsko Polskie, walczące od roku 1939 prawie na wszystkich frontach, mając swoje oddziały, które w wysiłku wojennym narodów walczących przeciwko Niemcom brały udział w decydujących walkach i bit-

wach, przejdzie do historii wojen Polski i świata.

2-gi Korpus Wojsk Polskich, biorąc udział w walkach o Monte Cassino, jednej z trzech najważniejszych bitew ostatniej wojny, zdobywając Bolonię w ostatniej bitwie o Włochy, wchodząc w skład sławnej "8 Armii", przechodzi do historii wojen nie tylko polskich, ale całego świata, walczącego w latach 1939 - 1945.

2-gi Korpus powstał w Z.S.S.R. na skutek umowy wojskowej zawartej w Moskwie dnia 14 sierpnia 1941 r. pomiędzy Polskim Naczelnym Dowództwem, a Naczelnym Dowództwem Z.S.S.R. Umowa ta była konsekwencją układu polskiego, zawartego w Londynie dnia 30 lipca 1941 r.

Dnia 14 września 1941 r. Dowódca Polskich Sił Zbrojnych w ZSSR, gen. dyw. Władysław ANDERS w mieście Tockoje dokonał pierwszego przeglądu swoich oddziałów. Zachodzi pytanie dla każdego nieznanego tego odcinka wojny 1939 - 1945 skąd się wzięli na terenie Rosji przyszli żołnierze Oddziałów Wojska Polskiego.

Po wrześniu 1939 z terenów polskich do Z.S.S.R. zostali wywiezieni: jency wojenni, aresztowani przez N.K.W.D., deportowani i wreszcie przymusowo wcieleni do Armii Czerwonej Polacy.

Do wybuchu wojny niemiecko - sowieckiej bez przerwy odbywają się aresztowania i wywozienie Polaków do Z.S.S.R., wypełnianie "lagry", więzienia i posiedzi ludności polska.

Dnia 6-go sierpnia 1941 roku gen. Władysław Anders został mianowany Dowódcą Wojsk Polskich w Z.S.S.R. Umowa polsko - sowiecka gwarantowała powstanie wojska polskiego z zaciągu ochotniczego i poboru znajdujących się obywateli polskich w Z.S.S.R. Rozpoczyna się okres organizacji "Polskich Sił Zbrojnych".

W pierwszej fazie powstaje Sztab Dtu P.S.Z. i Szwadron Przyboczny w mieście Buzuluk, 5-ta Dywizja Piechoty w mieście Tatiszoczow, 6-ta Dywizja Piechoty i O.O.A. w mieście Tockoje i rozpoczyna się organizacja "Pomocniczej Służby Kobiet". W fazach dalszych powstają nowe jednostki wojsk polskich.

Od stycznia 1942 roku po konferencji gen. Sikorskiego ze Stalinem w Moskwie, rozpoczyna się przejście oddziałów polskich na południe.

Armia Polska została rozlokowana w następujący sposób: Dowództwo Armii, Szwadron Przyboczny i Batalion "S" w m. Jangi-Jul pod Taszkientem, C.W.A. w m. Wrawskoje, 5-ta Dyw. Piech. w m. Dżalal-Abad na granicy Chin, 6-ta Dyw. Piech. w m. Szachri-Zjebz na północ od Afganistanu, 7-ta Dyw. Piech. w m. Kermine, 8-ta Dyw. Piech. w m. Czok-Pak, 9-ta Dyw. Piech. w m. Margelanie w dolinie fertianskiej, 10-ta Dyw. Piech. w m. Jugowoje, O.O.A. w m. Gazar, 1. Pułk Ułanów w m. Otara, związek Broni Pancernych w m. Karabałta, artyleria armii w m. Kara-Su. W takim składzie i rozlokowaniu Armia Polska znajduje się do ewakuacji części żołnierzy, kobiet i dzieci do Iranu.

Stosunki Polsko-Sowieckie po podpisaniu umowy gen. Sikorski - Majski, przechodzą różne fazy. Z.S.S.R. zmuszone było do podpisania umowy polsko-sowieckiej katastrofalna sytuacja na froncie (armia niemiecka podchodzi pod Leningrad i Moskwę) i pod naciskiem rządu brytyjskiego, na którego pomocy gospodarczej bardzo Rosji zależało.

W fazie początkowej gwarantuje Rosja uwolnienie wszystkich jeńców wojennych, aresztowanych, uwięzionych, deportowanych i wcielonych do Armii Czerwonej obywateli polskich na podstawie t. zw. "amnestii".

Z biegiem czasu Rząd Z.S.S.R. coraz bardziej zaczyna uniemożliwiać rozwój Armii Polskiej przez niezwalnianie z obozów pracy, więzień, zamykanie Delegatur Rządu Polskiego, ograniczenie racji żywnościowych i niezaopatrywanie Armii w broń.

Na istnienie Armii Polskiej w Z.S.S.R. były wręcz rozbieżne zdania Rządu Polskiego i Z.S.S.R. Rządowi i Dowództwu Polskich Sił Zbrojnych zależało m. wyciągnięciu z obozów pracy t. zw. "łagrow", miejsc zesłania t. zw. "posiołkow", z szeregow armii czerwonej, przymusowo tam wcielonych obywateli Państwa Polskiego, jaknajwiększej ilości żoł-

nierzy i zorganizowanie z nich wszystkich Polskich Sił Zbrojnych pod dowództwem gen. Andersa i wzięcia udziału w walkach z Niemcami całości Armii Polskiej po odżywieniu, wyleczeniu, przeszkoleniu i uzbrojeniu. Rządowi ZSSR. zależało początkowo na dorywczym załatawaniu luk na froncie poszczególnymi dywizjami i organizowaniu dalszych dywizji po wykruszeniu się ich na froncie.

Rozbieżność zdań Rządu Polskiego i Z.S.S.R. musiała w konsekwencji doprowadzić albo do wypełnienia przez Z.S.S. warunków umowy t. zn. zorganizowanie Armii Polskiej pod polskim dowództwem, wyposażonej i nowoczesnie uzbrojonej, albo do wysłania dywizji nieprzygotowanych do walki, żołnierzy wycieńczonych pobyt w sowieckich "łagrach", co w rezultacie dało by wybite poszczególnych jednostek i niestworzenie Armii Polskiej.

Na konferencji Gen. Sikorskiego ze Stalinem, dnia 13 grudnia 1941 roku zostało ustalone, że liczebność wojsk polskich wyniesie 96 tysięcy: 6 dywizji po 11 tysięcy, oraz 30 tysięcy wojsk pozadywizyjnych. Zostało ustalone, że poborami zostaną objęte najpierw południowe Republiki. Stalin przyrzekł wysłanie do Anglii 25 tysięcy żołnierzy do Lotnictwa i Marynarki, do Brygady Karpackiej na Bliskim Wschodzie, Wojsk Polskich w Szkocji, oprócz wymienionych 96 tysięcy.

Wszystkie te umowy zostały przez Rząd Z.S.S.R. niedotrzymane. W lutym 1942. roku racje żywnościowe dla Armii Polskiej zostały zmniejszone do 44 tysięcy.

Z racji tych miała wyzyc Armia Polska, kobiety, dzieci, którzy ni opiekowała się Armia Polska, a którzy napływali z łagrow i posiołkow, szukając oparcia o Polskie Siły Zbrojne.

Warunki bytu oprócz 5-ej DP. były ciężkie. Tyfus plamisty (w Kermynie zabił 3 tysięcy, w Guzar 5 tysięcy), malaria i wycieńczenie głodowe dziesiątkowały wszystkich.

W walce z epidemia i awitaminoza Armia Polska utraciła więcej niż stan jednej dywizji. Dnia 18 marca 1942 roku na konferencji u Stalina, zostało ustalone, że Z.S.S.R. nie życzy sobie więcej jak 3 dywizje oddziałów polskich. Reszta wojska miała być ewakuowana do Iranu.

Ewakuacja rozpoczęła się 23 marca 1942 r. Najwyższa ilość ewakuowanych była z Guzar, Zugowoje i Kermine. W pierwszej fazie ewakuacji wyjechali do Iranu żołnierze 8, 9 i 10 D.P., 1 Pułk Ułanów, nadwyżki 5, 6 i 7 DP. i C.W.A. Razem z wojskiem ewakuowano część ludności cywilnej, kobiet i dzieci.

Od początku istnienia Armia Polska w Z.S.S.R. otrzymała uzbrojenie niekompletne, ponieważ Rząd ZSSR, odmawiał dostarczenia broni. Bronia 5 DP. trzeba było ćwiczyć inne dywizje, odległe od siebie setkami kilometrów. W miesiącu kwietniu 1942 r. władze sowieckie oświadczyły, że dalsze rekrutacje do wojska nie będą przeprowadzane i ochotnicy do Armii Polskiej musieli pomimo wielkich przeciwności przebywać setki kilometrów na własną rękę, aby dostać się do Armii. W miesiącu czerwcu 1942 r. ustaje ze strony Z.S.S.R. pomoc w żywności i odzieży dla ludności cywilnej. W tym też miesiącu zostaje postanowiona druga ewakuacja oddziałów polskich z ZSSR.

Dnia 6 sierpnia 1942 r. gen. Żukow, Oficer Łącznikowy przy Dłwie P.S. Z., powiadomił, że Rząd Sowiecki niezgadza się na dalsze formowanie Wojsk Polskich.

Wiadomości o pierwszej ewakuacji oddziałów spowodowały masowy ruch ludności polskiej na południe. Ludność, dążąca na południe do oddziałów Wojska Polskiego bez żadnych środków żywności i materialnych, narażała się na aresztowanie w ciężkich warunkach chaosu komunikacyjnego w Rosji. Po przejściu do wojska musiała być żywność przez żołnierzy z ich własnej racji żywnościowej.

W miesiącu sierpniu 1942 r. wojsko ze swych głodowych racji żywnościowych żywiło 60 tysięcy ludzi. W tych warunkach w miesiącu sierpniu 42. rozpoczyna się druga ewakuacja Wojsk Polskich. Druga ewakuacja wyniosła 70 tysięcy wojsk polskich i ludności cywilnej. Ewakuacja odbyła się przez Krasnowodzk, przez morze Kaspijskie do portu Pahlevi w Iranie. Z tą chwilą Wojsko Polskie na terenie Z.S.S.R. przestało istnieć.

Żołnierze Armii Polskiej w Z.S.S.R., późniejszego 2 Korpusu, po przejściu sowieckich "Łagrow", wiozien, obozów jenieckich, po przejściu olbrzymich obszarów od Archangielska i Kotłasu, Kałyny i "Zadywostoku, Syr-Darii, Krasnowodzka, po przejściu głodu, chorób, wycieńczenia i maltretowania, stworzyli karne oddziały, zahartowane fizycznie, wyrobione społecznie i narodowo, które później w Iranie, Iraku i Egipcie złączone z Brygadą Karpacką stworzyły 2 Korpus okryty sławą bitew Monte Cassino i Bolonii.

Część żołnierzy z dawnych "Polskich Sił Zbrojnych" w Z.S.S.R., która nie weszła w skład 2 Korpusu, zasiliła szeregi lotnictwa, marynarki i Wojska Polskiego w Szkocji, obecnego 1 Korpusu.

Powódów spójności, wysokiego morale, odporności na wszelkie przeciwności, żołnierzy 2 Korpusu, należy szukać w ich wspólnych przeżyciach w Z.S.S.R., wspólnym pobycie dowódców i podwładnych w wiozieniach i "Łagrach", w wspólnym głodzie i chłodzie, który przetrwali, w wspólnym wysiłku.

JAK SKRZYDLATE HUSARY BILIAZY ONGIS SZWEDA.

... "Pan Wołodyjowski napił się, obtarł zółte wasiki i począł:

-Pewnie ci nie brakło relacji o warszawskiej bitwie, bo wszyscy o niej mówią, więc też i ja nie będę się nad nią długo rozwodził. Nasz pan miłościwy... dajże mu Boże zdrowie i długie lata, bo pod innym królem zginęłaby ta Ojczyzna wśród kłesk... okazał się wodzem znamienitym. Gdyby był taki posłuch, jak wódz, gdybysmy byli go godni, kroniki zapisałyby nową polską wiktorie pod Warszawą, grunwaldzkiej i beresteckiej równą. Krotko mówiac, pierwszego dnia bilismy Szwedów. Drugiego poczęła fortuna to na te, to na tanta stronę wagi nachylać, ale przecie bylismy góra. Wtedy to poszła do ataku litewska husaria, w której i Roch służył pod kniazem Połubinskim, zółnierzem wielkim. Widziałem ich, gdy szli, jako ciebie widzę, bo stałem z laudanskimi na wyznio pod szancami. Było ich 1200 ludzi i koni jakich świat nie widział. Szli na pół stają wedle nas i mówią ci, zienia drżała pod nimi. Widzieliśmy piechotę brandenburską, na gwałt zatykającą piki w ziemię, aby pierwszemu impetowi się oprzeć. Inni walili z muskietów, aż dymy zasłoniły ich zupełnie. Spojrzymy: Husaria już rozpuszcza konie. Boże, co za impet! Wpadli w dym... U mnie zdzierze poczęła krzyżeć: "Złania! złania!" Przez chwile nie widac nic. Aż zagrzniało coś i dzwiek się uczynił, jakby w tysiacu kuzni kowale młotami bili. Spojrzymy: Jezus, Maria! Elektorscy mosten już leżą, jako żyto, przez które burza przejdzie, a oni już hen za nimi! Jeno proporoc migocą! Ida na Szwedów! Uderzyli o rajtarię - Rajtaria mosten! Uderzyli na drugi regiment - mosten! Tu huk, armaty grzmia... widzimy ich, gdy wiatr dym zwieje. Złania piechotę szwedzką... Wszystko pierzcha, wszystko się wali, rozstępuje, ida jakgdyby ulica... bież nąją przez całą armię już przeszli!... zderza się z pułkiem konnej gwardii, wśród którego Carolus stoi... i gwardie jakoby wichur rozgnął! ...

Tu przerwał Wołodyjowski opowiadanie, bo knicie piściami oczy zatknął i krzyżeć począł:

-Matko Boża! raz widzieć i polec!

-Takiego ataku nie zobacza już oczy moje - ciągnął dalej nąją rycerz. - Nam też skoczyc kazano... więcej nie widziałem, ale coo powinien, tam słyszał z ust szwedzkiego oficera, który przy boku Karolowym wówczas był i własnymi oczyma na termin patrzył. Gdy już husaria wszystko złaniała po drodze, ten Fergell, który później pod Rawa wpadł w nasze ręce, rzucił się do rąk Karolowi: "Karolu, ratuj Szwecję! Ratuj siebie - krzyknął - ustępuj! ustępuj! nie ich nie wstrzymaj!" - A Carolus na to: "Na nie przed nimi ustępować, trzeba opór dać lub zginąć!" Przypadają inni jenerałowie, bżagają, proszą, niechce. Ruszył naprzód... zderzyli się i złanano Szwedów przedziej, niż do dziesięciu zruchował. Kto legł, tego stratosano; inni rozsypali się, jak gróch. Muz ich ciał. Karol odbił się sanoytor; nąją jechał go Kowalski, poznał, bo go już dwa razy widział. Kiedy nie natrze!... rajtar zastawił króla... ale owo, powiadali ci, którzy widzieli, że i pionrun przedziej nie zabija, jako Roch rozwalił go na dwoje. Wowczas san król rzucił się na niego...

Wołodyjowski przerwał znow opowiadanie i odetchnął głęboko, lecz knicie zaraz zawołał:

-Koniec już, bo dusza ze mnie wyjdzie!

-Starli się wtedy w środku pola, iże piersi konskie uderzyły o piersi. Zakotłowało się! "Spojrze - powiada nam oficer - aż król wraz z koniem już na ziemi!" Wydostał się, ruszył cyngla kredicy, ohybił. Roch go za łeb, bo mu kapelusz spadł. Już niecz wznosił, już Szwedzi mdleli z przerażenia, bo nie czas było iso na ratunek, gdy Bogusław jakoby z pod ziemi wyrosł i w samo ucho Kowalskiego wystrzelił, że mu głowę wraz z hełmem rozniosł".

WARSZAWA - GALLIPOLI.

Tego dnia Stasiak wracał wcześniej do domu. Udało mu się załatwić dla majstra kilka prywatnych spraw i ten puścił go przed czwartą, chociaż Niemcy zawsze b. dokładnie kontrolowali, czy kogos nie brakuje przy wyjściu z fabryki.

"Idź, idź, powiem żeś pojechał z wozami, nic się nie boj" - powiedział mi, zadowolony widocznie z powodu załatwienia głównej sprawy, butelki "bimbru", która mu skombinował Stasiak.

To też Stach nie czekał, wcisnął się w natłoczona dwunastkę i pojechał do miasta. Po to przecież starał się o "bimbor" dla majstra - miał dziś "odprawę" na Żelaznej o wpoł do piątej, egzamin z "wyszkolenia pojedynczego strzelca" w szkole Tajnej Organizacji Wojskowej. W myśli powtarzał sobie zapamiętany adres i plan lokalu: "Numer..., druga brama, schody z lewej, trzecie piętro, drzwi na prawo. Pytać o Pana Inżyniera". Na Targowej przesiadł się w piatkę.

Tramwaj wjechał na most. Chrzcenił i huczał na żelaznych spojeniach mostu. Ale mimo to, wśród tego hałasu w pewnym momencie dało się słyszeć sygnał trąbki: ta, ta ta... bardzo nie przyjemny. Stach wzdrygnął się. Jada... pomyślał. Ale z której strony? za nimi czy na przeciwko? na noscie można zatrzymać tramwaj - kłópska sprawa. Wyjrzał trochę ku przodowi o ile mu tłok pozwolił i... zobaczył. Dwie budy zielone od zandarmarii jechały w stronę przystanku w kierunku mostu. O... to nie dobrze. Przygotował dokumenty fabryczne, przecisnął się bliżej wyjścia i patrzył.

Budy zwolniły przed mostem, zakreśliły i stanęły frontem do Placu Żankowego. Kilku zandarmów zeskoczyło i stanęło koło przystanku. Tramwaj zbliżał się - nie było gdzie uciekać - most. Jeszcze sto pięćdziesiąt metrów. Motorniczy zwalnia, po szynach wlecze się jakiś wóz konny. Jeden moment, chwyt reka za żelazną belkę mostu, tramwaj pojechał dalej i zasłonił. Skok na ziemię. Z drugiej strony jedzie tramwaj na Pragę. Jedzie jeszcze dość wolno. Skok na stopień tylnego pomostu. I zwrot głowy w tył: Widzieli, czy nie widzieli?

Wszystko w porządku; teraz trzeba uważać. Tramwaj zbliża się do przystanku na Pradze. Tutaj jest spokój, Stach wysiadł. Odszedł kilkadziesiąt kroków w prawo od mostu i spojrzął na drugą stronę Wisły. Oho - zatrzymali tramwaj - wyrzucili ludzi. Sprawdzają dokumenty. Na budach zaczęli się od ubran cywilów. Ano - nam szczęście - pomyślał.

Budy powstały jeszcze parę minut i ruszyły pod górę na Plac Żankowy. Ludzie, którzy pozostali, posiadali do tramwaju i odjechali. No - trzeba ryzykować, nie ma czasu. Wsiadł w pierwszy tramwaj, jadący do śródmieścia. Najbezpieczniej jechać za nimi.

Na Krakowskim Przedmieściu było spokojnie; Królewska też bez przypadków. Dopiero, gdy tramwaj zakreślił w Marszałkowska, na skrzyżowaniu Królewskiej i Granicznej, mignęły zielone mundury i hełmy. Oho, to dziś coś jest na miejscu. Ale dalej znowu był spokój. Żelazna. Gdzie ten numer... Jest - sąsiednia kamienica po drugiej stronie. Pewnym, spokojnym krokiem przez jezdnię... Za pięć wpoł do piątej - akurat na czas.

Na ulicy ruch, tłumy ludzi na chodnikach - czas wychodzenia z pracy. W bramie nie ma nikogo. Druga brama, schody, trzecie piętro. To te drzwi... Zaraz egzamin.

Stach przetańdł oczy i ze zdumieniem spojrzął wokół siebie. Tak, wspomnienia przeniosły go w te dawne czasy, trudne, pełne zmagania o życie, - gdy tu, na przed sobą był kłópski mieniący się morza, spokojny, przerywany szumem fal; zar płynię z nieba, rozleniwia, odbiera siły i energię. - No, trzeba trochę popływać - decyduje - nam jeszcze tylko godzinę przerwy tropikalnej. -

ZWYCZAJE ŻYCIA CODZIENNEGO NA WYSPACH BRYTYJSKICH.

Podaje czytelnikowi zbiorok uwag i rad odnosnie obyczajow brytyjskich, azeby ułatwic mu znalezienie sie w tym nowym dla nas społeczeństwie, ktore jest bodaj najstarszanniej wychowane ze wszystkich w świecie. Formy tego wychowania siegaja do wszystkich odłamow i klas społecznych; sa bardzo małe roznice w zachowaniu sie robotnika i arystokraty w formach współzycia Anglika, Szkota lub Walijszczyka. Formy te sa wpajane Brytyjczykowi od dzieciństwa tak w domu rodzicielskim, jak przez szkołę, i to bynajmniej nie z czystego snobizmu; celem ich jest ułatwienie sobie zycia i unikania wszystkiego, co bliźniemu moze sprawic przykreosc lub irytacje.

Brytyjczyk jest bystrym obserwatorem i z zachowania sie cudzoziemca wyciaga wnioski odnosnie jego wartosci, jako człowieka i partnera w pracy i w towarzystwie. Zatem - jesli chcesz zdobyć sobie dobra opinie, sympatie i przyjazn - nie rob nic, eoby było nieprzyzwoite i świadczyło o złym wychowaniu. Brytyjczyk jest uprzejmy i goscinny; jest jednak powsciagliwy i okaze ci swoje serce wtedy dopiero, gdy sie przekonasz, ze wart jestes jego przyjazni.

Cechy osobiste.

1) Brytyjczyk, chociaz przepojony dumą narodową, jest skromny i uczynny we współzyciu. Nie nawidzi on bluffu i chęłpienia sie. Przy poznanu odnosi sie do ciebie zyczliwie i z zaufaniem. To tez lepiej jest nie mowic nic, anizeli "bujac". Straci on natychmiast całe zaufanie, gdy przyłapie cie na kłamstwie.

2) Brytyjczyk nigdy nie mowi o sobie. Jest w bardzo złym tonie opowiadac nie proszony i nie pytany o siebie, o swoich sukcesach i bohaterstwach - chocby były prawdziwe. Przypadnie mu o wiele wiecej do gustu, gdy na jego pytanie n.p. o odznaczenie bojowe, odpowiesz skromnie i z zaznowaniem, wzglednie z humorem, nie wysuwajac w opowiadaniu swej osoby na pierwszy plan.

3) W rozmowie z Brytyjczykiem nigdy nie mow zle o trzeciej osobie. Brytyjczyk brzydzi sie obmowa. Gdy nie mozesz powiedziec nic dobrego - nie mow nic. Dotyczy to szczegolnie tak popularnej w naszym zespole krytyki przełożonych lub starszych. Brytyjczyk w takim wypadku straci szacunek do ciebie, a nie do osoby obmawianej.

4) Mow tylko tak glosno, aby cie słyszał twój rozmowca; nawet wtedy, gdy jestes zirytowany albo podпиты. Glosne wykrzykiwanie świadczy w oczach Brytyjczyka o bardzo niedznym wychowaniu.

5) Staraj sie nie pomagac sobie w rozmowie rekami. Brytyjczyk prawie nigdy nie gestykuluje. Wymachiwanie rekami w czasie rozmowy smieszy go u Polaka tak samo, jak nas razą przesadne gestykulowanie Włochow.

6) Wystrzegaj sie w stosunkach z Brytyjczykami unizornosci i objawow przesadnej grzecznosci. W towarzystwie brytyjskim i w domu prywatnym nie stukaj obcasami i nie kłaniaj sie, zginajac sie w kabłak. Sa to zwyczaje, ktore przyszły do nas z Niemiec i smiesza Brytyjczyka, ktory, kłaniajac sie, nie zgina karku, ani nie łamie sie w biodrach, lecz wyprostowuje sie. Zginanie sie uważa za niegodne jego dumy. Nie mamy zadnych powodow, azeby sie czuć mniej dumni od Anglikow.

7) Wystrzegaj sie "gogusiowatosci" w ubiorze. Pojecie elegancji u Brytyjczyka oparte jest na spokojnym i schludnym ubieraniu sie. U osob wojskowych wszelkie wynalazki indywidualne w unundurowaniu, ktore odbiegaja od przepisu - jak spodnie lub bluza niezwykłego kroju, przesadnie krotkie kurtki (frenceze), koszule i krawaty w kolorach fantastycznych - sa nie do pomyślenia i uważane jako świadcetwo głupoty. Natomiast zwraca on uwage na nie dosc starannie wyczyszczzone obuwie i pasy.

Formy w s p o ł z y c i a .

Ogólne.

1) Jedna z zasadniczych cech, obowiązujących we wszystkich przejawach życia brytyjskiego, jest punktualność.

Punktualność nie tylko w pracy, ale także w życiu prywatnym i towarzyskim. Jeżeli n.p. jesteś proszony do rodziny brytyjskiej na godzinę 1800, o godz. 1805 jeszcze cie nie ma - zaczyna się niepokój; jeżeli do godz. 1810 w dalszym ciągu się nie zjawiasz - są przekonani, że oległes w drodze wypadkowi; jeżeli wreszcie przyjdiesz o godz. 1815 - nie ci nie powiedzą, ale pomyśla sobie, że jesteś bardzo źle wychowany.

Przyjete jest przychodzenie w takim wypadku o parę minut wcześniej, oczekiwanie przed bramą z zegarkiem w ręku - i wejście punktualnie o oznaczonej godzinie.

Dotyczy to rzecz jasna, tym bardziej życia zawodowego i służbowego.

2) Możesz być proszony na "lunch" lub "dinner", wówczas obowiązuje absolutna punktualność. Na "cocktail party" lub "dance" możesz przyjść w czasie dowolnym, jednak nie później, jak w pierwszej godzinie od oznaczonego początku. Na pisemne zaproszenie obowiązuje pisemne potwierdzenie przyjęcia zaproszenia wzgl. usprawiedliwienie niemożności przybycia.

3) Przedstawianie się bezpośrednio - nie jest przyjęte. Należy zawsze czekać, aż ktoś cie przedstawi, ewentualnie prosić kogoś o przedstawienie. W prywatnym domu obowiązek ten należy do gospodarza lub gospodyni.

Przedstawiony kobiecie, nie wyciągaj ręki dopóki ona ci jej nie poda. Nie całuj podanej ręki, bo wzbudzisz sensację.

Na "party", na którą proszeni są liczni goście, nie jest przyjęte, aby być przedstawianym wszystkim obecym. Gospodarz przedstawia cie w pewnym kołku, poczym możesz być przedstawiany dalszym osobom zależnie od chęci lub przypadkowych spotkań.

Bibl. Jag.

W miejscu publicznym, jak w przedziale kolejowym, przedstawianie się n.p. osobom wojskowym, nie jest przyjęte. Można rozmawiać i bez tego.

Sa wypadki, chociaż rzadkie, że sytuacja wymaga przedstawienia się drugiej osobie, a niema nikogo w pobliżu kto mógłby dokonać tej formalności. Wówczas powiedz kim jesteś bez ceremonialnego ukłonu i bez wyciągania ręki.

4) Tytułowanie się oparte jest na następujących zasadach: słowo "sir" jest tytułem szlacheckim i przysługuje członkom rodzin szlacheckich od knight'a do Duke. Panie, należące do tych rodów, noszą tytuł "lady". Tytuł "lord" związany jest z posiadłością ziemską i pochodzi z ojca na syna, dziedziczącego majątek. Inni synowie noszą tytuł "Sir".

W szerszym, potocznym sensie "Sir" i "Lady" używane są jak nazwy "Wielce Szanowny Panie" lub "Pani" i stosowane głównie w korespondencji szczególnie handlowej.

W wojsku szeregowy odzywa się przez "Sir" do oficera; oficer młodszy do sztabowego, sztabowy oficer do starszego stopniem. Wszyscy tytułują w ten sposób generałów.

Miedzy równymi sobie stopniem, wzgl. w stosunku do niższych używane jest odezwanie się samym tylko stopniem, n.p. "captain" albo "Mr" i nazwisko, np. "Mister Jennings".

W rozmowie z cywilnymi bądź oszczędny w używaniu tytułów:

"My Lord" albo "Sir". Pierwsze używaj tylko wówczas, gdy wiesz na pewno, że owy Pan jest lordem; normalnie wystarczy "Sir" albo jeszcze lepiej zwykłe "You". Zawsze natomiast używaj należnego tytułu, gdy danego pana albo pani przedstawiasz trzeciemu: Np. "This is Sir William Knol" albo "This is Lady Hastings" albo "This is Mrs Baker".

Gdy odzywasz się do pana lub pani, których znasz przelotnie, używaj Mr (Mrs lub Miss) z nazwiskiem. Np.: "Mrs Baker"

Gdy jesteś w bardziej zażyłych stosunkach, stosuj Mrs (Mrs lub Miss) z imieniem, np. "Miss Mary".

Gdy jesteś na stopie, odpowiadającej naszemu "Ty", możesz używać samego imienia. Np. "Mary", albo "Jonny".

5) Nie proponuj nigdy "bruderszaftu" z kieliszkien w reku. Jest to zwyczaj niemiecki i nie kulturalny, nie uznawany przez brytyjczyków. Zacieśnienie zażyłości z brytyjczykiem musi przyjść na podstawie obopólnej sympatii, a nie dzięki alkoholowi.

Z w y c z a j e w o b c o w a n i u z k o b i e t a .

1) Brytyjka jest wychowana prostolinijnie, jest szczera i oczekuje tego samego po tobie; nie jest przyzwyczajona do komplementów i jest gotowa przyjąć to, co jej powiesz, za dobrą monetę. Rozczarujesz ją bardzo, gdy będziesz mówił inaczej, a postępuj inaczej.

2) Przesadne nadskakiwanie kobiecieśmieszy cię w oczach brytyjczyków. Nie całuj w rękę; zwyczaj ten jest uważany za barbarzyński - chociaż stwierdzić należy, że podoba się kobietom. To też gdy chcesz zrobić im przyjemność - całuj, ale gdy jesteś sam na sam.

3) Gdy spotkasz przelotnie znajomą na ulicy, nie kłaniaj się jej pierwszy, gdyż może ona nie życzyć sobie tego. Kłaniaj się wówczas, gdy ona do ciebie się usmiechnie. Gdy spotkasz dobrą znajomą, możesz pierwszy usmiechnąć się - a gdy cię nie zauważy i jest sama, możesz powiedzieć "Good Morning".

4) Gdy idziesz ulicą w towarzystwie kobiety, idź zawsze od strony jezdni, a nie koniecznie po jej lewej ręce, jak u nas. Idąc bowiem lewą stroną ulicy, może się zdarzyć, że cały ładunek błota z pod przejeżdżającego samochodu obryzga panią, a nie ciebie.

Chodzenie od strony jezdni obowiązuje również w towarzystwie mężczyzn, którym chcesz okazać szacunek; np. starszym wiekiem lub stopniem.

5) Pocałunek kobiety jeszcze do niczego nie upoważnia; jest to często po prostu wyrażenie życzliwości.

Gdy siedzisz w lokalu publicznym lub w salonie prywatnym, a podchodzi kobieta, obowiązuje powstanie. Stoi się tak długo, aż ona odejdzie lub usiadzie. W tym ostatnim wypadku podsunij jej krzesło.

Gdy wstanie, aby odejść choćby na chwilę, np. do tanca lub telefonu, znowu obowiązuje powstanie - a przynajmniej po podniesieniu. To samo gdy wróci na swoje miejsce. W tym względzie nasze zwyczaje odbiegają od brytyjskich, co zwraca nieimiła uwagę.

P r z y s t o l e .

Brytyjczycy jedzą w sposób może najładniejszy i najbardziej dyskretny z wszystkich narodów. Nie zawadzi obserwować ich i starać się naśladować.

Poniżej kilka uwag, które warto stosować.

1) Brytyjczycy mają pewien, odbiegający od naszego, zwyczaj nakrywania do stołu. Wystrzegaj się "przemoblowania" nakrycia i ustawiania go na swój sposób. W restauracji jest to uważane za objaw złego wychowania, w prywatnym domu, jest to wręcz obraźliwe dla gospodyni.

2) Jedząc, trzymaj łokcie przy sobie i prowadź noż i widelec, trzymając je możliwie w końcu rekojesci. Nigdy nie jedz z pośpiechem i łapczywie i nie nachylaj się zbyt nad talerzem.

3) Gdy zjesz, złóż noż i widelec na talerzu równolegle i od siebie. Znaczy to, że skończyłeś. Gdy je położysz po naszymu na krzyż, pani domu zrozumie, że chcesz więcej.

4) Gdy przy powtornym podaniu półmiska powiesz "dziękuję" (thank you) znaczy to, że chcesz więcej. Trzeba powiedzieć "No, thank you".

5) W prywatnym domu nie pali się przy stole i jest nieeleganckie nawet prośzenie o zezwolenie zapalenia. Nie siedzi się przy stole, lecz przechodzi się od razu po spożyciu posiłku do salonu, gdzie podaje się kawę. Tam niema ograniczeń w paleniu.

Obowiązuje niepalenie również w niektórych restauracjach - tam gdzie jest do dyspozycji "sitting room" lub "lounge".

6) Zupełnie niedopuszczalne jest czyszczenie zębów przy stole "wykałaczka". To też nie zobaczysz wykałaczek, ani w restauracji, ani w domu prywatnym. Jeśli nie możesz inaczej wytrzymać, przeprosz i wyjdź po powstaniu od stołu do toalety, gdzie możesz oczyścić uzębienie, ile ci się podobą.

7) Łyczeczka przy kawie lub herbacie służy wyłącznie do słodzenia i mieszania. Nie pije się nią, lecz należy ją wyjąć i ułożyć na spodku.

W R e s t a u r a c j i.

1) W wojsku brytyjskim nie jest przyjęte kłanianie się przy wojsku wszystkim obecnym wojskowym. Ukłon oddany nieznanym brytyjskim wprowadziłby ich w zakłopotanie.

Nasz zwyczaj wzajemnego oddania ukłonu jednak nie razi, a nawet podoba się - pod warunkiem, że nie jest połączone ze stukaniem obcasami.

2) Nie jest przyjęte głośne wołanie, cmokanie lub dzwonienie łyżką w szklankę, aby przywołać kelnera. Trzeba cierpliwie czekać, aż sam podejdzie. Może to być irytujące, mimo to niema innego sposobu, poza ewentualnym dyskretnym znakiem, gdy kelner znajduje się w pobliżu.

3) Jest w złym tonie siedzieć po spożyciu posiłku godzinami przy stole, zaśmiecając go niedopałkami papierosów.

Po skończeniu konsumpcji należy przejść do "Lounge" (salon). Tam już można siedzieć, jak długo się podoba. Wyjatek stanowią dancingi na sali restauracyjnej.

B a r (Public house, w skrócie "pub").

Jest to instytucja staroangielska, otoczona pewnym pietetyzmem ze strony społeczeństwa. Zewnętrznie nie różni się od barów całego świata i sprzedaje trunki alkoholowe, jak każdy inny bar.

Ma jednak tradycje i związane z nią pewne zwyczaje, do których należy się stosować.

1) "Pub" jest miejscem spotkania oraz wymiany myśli i plotek wszystkich odłamów społeczeństwa. Dzieje się to w formie jowialnej, do której trzeba się dostosować.

2) Gospodarz "Pub'u" roztacza pewną opiekę nad swymi gośćmi; robi to trochę w tonie protekcyjnym, na który nie należy się obrażać.

3) Jeśli gospodarz uzna, że miałeś dość trunku i nie chce ci więcej dać, nie wszczynaj awantury; jest to jego przywilej i nie jest wymierzony specjalnie w ciebie; robi to samo ze swoimi ziomkami.

4) Awanturowanie się w public jest nie brytyjskie i bardzo źle widziane.

Z a t a r g i.

1) W Brytanii nie ma kodeksów honorowych, sądów honorowych i pojedynków. Posyłanie komus świadków w wyniku obrazy, wywołaloby niezwykłą sensację i niepożądane wesołość.

Zreszta nikt cie tam nie obrazi, jeśli będziesz taktowny i zachowywać się będziesz przyzwoicie.

Jeżeli mimo to dojdzie do zatargu, z brytyjskich, jedyną instancją powołaną do załatwienia go jest sąd.

2) Drugi sposób załatwienia zatargu jest boks. Brytyjski z tężu nie lubi się sędzić; jest natomiast gotów do załatwienia porachunku na miejscu - boksem.

3) W żadnym wypadku nie wolno się uciekać do użycia noża, tak popularnego wśród naszych żołnierzy. W W. Brytanii nóż lub kastet uważane są za bron skrytobojczą i wybitnie nie honorowa, a użycie ich może pozbawić nas wszelkiej sympatii i kredytu moralnego.

4) Policjant brytyjski zasadniczo nie interwenjuje, jak długo walka odbywa się na pieśni; momentalnie jednak wkroczy i sprawa znajdzie bezapelacyjnie surowy epilog w sądzie, gdy jedna strona użyje noża.

5) Policjant jest nieuzbrojony; oleszy się on za łaniem i uznaniem społeczeństwa, to też każdy atak na policjanta wywołuje powszechne oburzenie i jest bardzo surowo karany przez sądy.

D y s k u s j e.

1) Zdarzy się niejednokrotnie, że brytyjski rozmowca, ohooby przygodnie sportkany, zapyta cie o zdanie w kwestjach polityki międzynarodowej, albo na temat urzędów i obyczajów brytyjskich.

Nie daj się w takim wypadku unieść temperamentowi i swojej uczuciowości, rozwijając szeroko swoje poglądy, niecheci i zale. Odpowiedz możliwie krótko i rzeczowo - "na zimno" - i spytaj także o jego zdanie. Powszednemi naszymi błędami są:

(a) Nadmierna gadatliwość; nas ona nie razi, lecz brytyjczyków (mimo wszystkich pozorów zainteresowania się) nuży i uspasabia krytycznie. W powodzi słów (w dodatku jeszcze często nieumiejetnie dobranych) zatracamy linię główną myśli i gubimy się w wywodach. Brytyjczycy nie są skorzy do oponowania i udają, że to ich ciekawi i przekonuje, choć w rzeczywistości tak nie jest - raczej uspasabia to ich krytycznie do nas.

(b) Zbyt chętnie porywamy się w dyskusjach na rozwiązywanie zagadnień, przekraczających nasze horyzonty myślowe. Stwarzamy w ten sposób (wobec samych siebie) wrażenie większej lotności umysłu, lecz nie trafia to do przekonania brytyjczyków, o ile nie widzą naprawdę gruntownej znajomości przez nas poruszanego zagadnienia. Brytyjczyk skupia swoje myślenie na węższych odcinkach, ale przepracowuje je gruntownie.

(c) Nie szanujemy cudzego zdania bez udowodnienia, że zdanie to ma szacunek rzeczywiście nie zasługuje; podważamy przez to wagę własnych zdań, które reprezentujemy.

2) Wystrzegaj się krytyki urzędów i obyczajów brytyjskich. Brytyjczyk często ironizuje na temat rządu, obyczajów i tradycji. Nie daj się pod żadnym pozorem skłonić do wtórowania mu. Byłoby to tak samo nietaktowne, jak gdyby twój gość ironizował na temat twojej żony. Jemu wolno - ale tobie biada.

3) Brytyjczyk ceni bardzo humor w dobrym gatunku i lubi zabawne porównania lub powiedzenia. Nawet w każdym przemówieniu oficjalnym musi znaleźć się point'a humorystyczna. Powoduje jakby chwilowy wypoczynek w przyjmowaniu poważnej poza tym treści i z tego powodu jest psychologicznie uzasadniona. Nieznosne natomiast dla brytyjczyka są patos i cierpietnictwo w przemówieniach. Brytyjczyk nie uznaje takiego humoru; opowiadanie "tłustych kawałów" jest dla niego niesmaczne i przyjmuje je bez zrozumienia.

R o z n e.

1) Kolejki w sklepach, przy kasie, przy autobusie, są ściśle przestrzegane. Nawet poszukiwanie samej tylko informacji nie uprawnia do wysuwania się przed oczekujących.

2) Targowanie się w sklepach brytyjskich nie jest przyjęte i wywołuje zdziwienie i ironię. Uchodzi czasem w sklepach żydowskich, rozsiąanych po większych miastach.

3) Nie zamknięte drzwi domów prywatnych (rodzinnych) nie upowazniają do wejścia. Należy czekać, aż ktoś z domowników otworzy.

Uwagi powyższe nie wyczerpują zagadnienia i nie mogą objąć wszystkich wypadków odrębnego, niż na kontynencie, zachowania się brytyjczyka. Różnice te polegają zresztą tylko na odcieniach i z małymi wyjątkami jego sposób bycia jest zgodny ze zwyczajami przyjętymi u nas; to też naogół mamy dobrą opinię u brytyjczyków. Jeżeli potrafiłyśmy podpatrzeć te różnice i przyswoić sobie to co jest dobrego w ich zachowaniu, sylwetka Polaka może na tym tylko zyskać.

WIADOMOSCI SPORTOWE.

A było to tak: swojego czasu nazjeżdżało się do tego GALLIPOLI kupa ludzi z różnych stron, aby szkolic się na "pancernych rumakach". Wiadomo, że, aby ujeździć takiego bydlaka, trzeba i zrecznosci i siły dużej, zdrowia i wytrzymałości. To też długo się po głowie Pan Major Florowski, długo myślał i medytował, kłopotał się, a kreślił, aby coś poradzić na to, żeby chłopcy mieli gdzie swoje mięśnie do tych zadań zaprawiać.

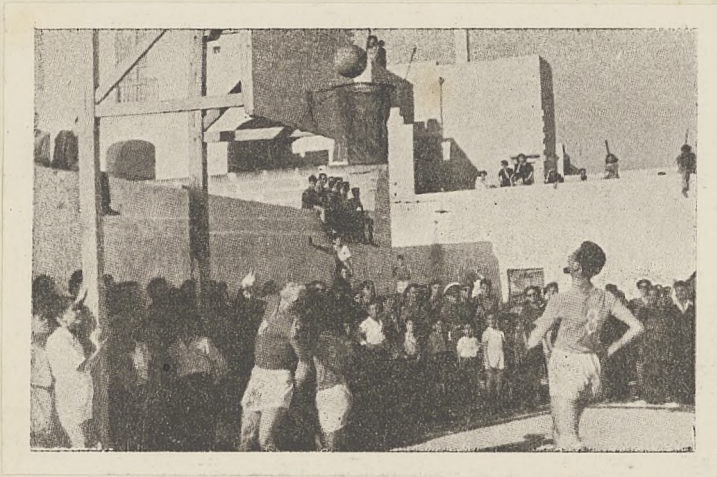
Cieško było; boisko za miastem nie dawało dobrych warunków (same głazy i skały), złe wobec tego wypadły godziny gimnastyki i ćwiczeń WP. w szwadronach, chłopcy zniechęcali się i robota nie szła dobrze. A ludzi się chęchało już huk... Rozpoczął prace Pluton Sportowy, który zaczynał już być znany w okolicy i stworzenie lepszych warunków do zaprawy sportowej było koniecznością. I tu okazało się, że energia i upor, oparte o dobry cel, mogą zdziałać cuda. Pan Major pewnego dnia lutowego przestał medytować i

rzekł krótko: "Musimy mieć własne boisko" -- to wystarczyło. Zaroiło się od ulanów i ich rumaków na placu nad morzem; robił kto chciał i kto nie chciał; trwało to dosyć długo, bo o wyszkoleniu też trzeba było pamiętać, lecz robota szła, i choć byli i tacy, co narzekali i psoczyli na tą robotę, dużym wysiłkiem żołnierskim boisko własne zostało zakończone. Już teraz nie słychać narzekan, bo każdy jest dumny z tej pracy: Najlepsi sportowcy Bazy 2 Korpusu, ci z ONWPanc. mają nareszcie swoje własne boisko.

A stało się to dnia 8.VI.1946.r., kiedy to bramy Stadionu Sportowego O.W.W.P., zostały gościnnie otwarte na przyjęcie zawodników początkujących Bazy na trzydniowe zawody.

Na Stadionie przygotowano wszystko: jest trybuna, jest nasza z flagą państwową, dumnie powiewająca i przypominająca, że to wszystko

"dla Ciebie, Polsko, i dla Twojej Chwały"; Jest Gospoda Żołnierska, dla po-
krzepienia strudzonych mięśni i zaspokojenia pragnienia. Dużo wysiłku wło-
żono, by wyczerpać wszystko co możliwe, i urządzić te zawody na odpowied-
nym poziomie, aby "czarne berety" nie potrzebowały wstydzić się jakiegos
niedociągnięcia. Nie - nie potrzebowali, zapiełi wszystko na ostatni gu-
zik, stadion otworzyli dobrze i próbe zdali - pewno na tym nie poprzesta-
na.

W zawodach w dniach 8, 9 i 10.VI.1946.r. brało udział:

-O.W.W.Panc.	-- 84	zawodników,
-C.W.A.	-- 14	"
-Kursy Naturalne	-- 12	"
-Plaza Bazy	-- 5	"
-Barletta	-- 12	"
-O.W.Sap.	-- 1	" <u>RAZEM: 128 zaw.</u>

Punktacja drużynowa.

1 miejsce	O.W.W.Panc.	-- punktów	221
2 "	C.W.A.	-- "	54
3 "	Barletta	-- "	47
4 "	Kursa Naturalne	-- "	16
5 "	Plaza Bazy	-- "	13
6 "	O.W.Sap.	-- "	0

Punktacja drużynowa za osiągnięte minima w poszczególnych konkurencjach.

1 miejsce	O.W.W.Panc.	-- punktów	117
2 "	C.W.A.	-- "	37
3 "	Barletta	-- "	32
4 "	Kursa Naturalne	-- "	17
5 "	Plaza Bazy	-- "	12
6 "	O.W.Sap.	-- "	3

Podajemy najlepsze wyniki: (tylko 1-sze miejsca).

1.	Bieg 100 m.	- uż. Tomaszewski Tadeusz	O.W.Panc.	czas 11,7
2.	" 200 m.	- " Tomaszewski Tadeusz	" "	25,3
3.	" 400 m.	- kapr. Maciejewski Bogdan	" "	58,4
4.	" 800 m.	- strz. Goralski Marian	C.W.A.	" 2,17,2
5.	" 1500 m.	- uż. Ptaszek Henryk	O.W.W.Panc.	" 4,53,2
6.	" 5000 m.	- uż. Malinowski Włodzim.	" "	" 19,44,0
7.	Rzut oszopep.	- strz. Razminis Witold	Plaza Bazy	wynik 40,91
8.	K u l a	- uż. Gryozka Paweł	O.W.Panc.	" 11,08
9.	D y s k	- " Gryozka Paweł	" "	31,28
10.	Skok w dal	- " Tomaszewski Tadeusz	" "	5,88
11.	" w wzyz	- st. uż. Popiołek Tadeusz	" "	1,60
12.	" o tyczce	- uż. Szveda Franciszek	" "	2,80
13.	Sztaf. 4x100	- C.W.A. - Wandel, Bereznioki, Zapiorkowski, Sankowicz	-	czas 50,2
14.	" 4x400	- O.W.Panc. - Demrosz, Krzych, Lutynski, Maciejewski	-	" 3,57,2
15.	" olimp.	- C.W.A. - Goralski, Cyganek, Wandel Bereznioki	-	" 4,20,9

W ramach zawodow odbyły sie następujące mecze:

1. KOSZYKOWKA - O.W.W.Panc. - BRINDISI 56 - 21.

Juz wyniki same mowia za siebie. Furii pancernych nie mogli sie oprzec Włosi. I choc udało im sie w naszym koszu ulokowac te swoje piłki, to jednak nie potrafili obronic swego - przed dwukrotna przeszło iloscia naszych.

Po naszej stronie najlepsi byli: Myszkowski, Sas, Bieniek jako strzelcy duzych ilosci koszy, oraz Danizlowicz - bardzo dobry w obronie. Sedziowal poprawnie Wloch.

2. PIŁKA NOŻNA - O.W.W.PANC. - WŁOSKA REPR. I. TARANTO 1:0 (0:0)

10.VI.1946.

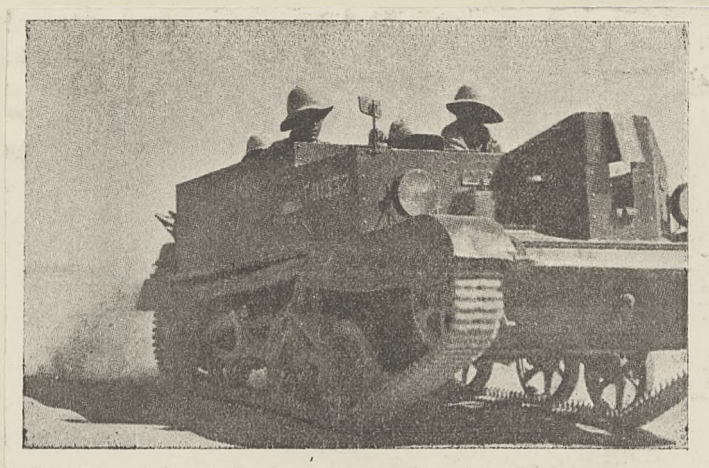
O.W.W.Panc. gosci u siebie w Gallipoli włoska reprezentacje piłki noznej miasta TARANTO. Druzyna włoska skladala sie z przedstawicieli trzech najlepszych druzyn Taranto: Arsenał, Audace i Pro Italia. O.W.W.Panc. wystawil swoj sklad reprezentacyjny. Gra byla na-

prawde żadna i omo-
cjonujaca; co chwila niebezpieczne ataki obu druzyn zagrazaly brankom przeciwnika, ale obaj bramkarze bronia b. dobrze, przy czym KOMAR w pierwszej polowie ma wiecej roboty, gdyż Włosi, grajac z wiatrem, maja lekka przewage. Po przerwie przewaga przechyla sie na strone Polakow i juz w 5 minut po żadnej kombinacji, prawie sierzydło - srodek, BABULA strzela w lewy rog. Gra przybiera na ostrosci, Włosi chca wyrównac za wszelka cene, ale dobra obrona O.W.W.Panc. nie pozwala na to.

Ciągłe ataki Polaków, prowadzone dobrze skrzydłami wojaz zagrażają Włochom i tylko dzięki spokojowi i rutynie bramkarza włoskiego, wynik się nie zmienia. Dużo emocji przeżyli wszyscy, gdy sędzia potrzykroc dyktował rzut karny na korzyść Włochów. Dwa z nich Komar broni wspaniale, a jeden dzięki pechowi Włochów, nie trafia w bramkę.

Z drużyny O.W.W.Panc., która jako całość grała dobrze, bardzo ofiarnie i ambitnie - wyróżnili się poza b. dobrym bramkarzem, obrona i lewy pomocnik, w ataku obaj skrzydłowi i lewy Łącznik.

POLSKI FILM WOJENNY
MAJA NAKRECAĆ W GALLIPOLI !

16 maja roku bieżącego pod Gallipoli, na gorki piaskowe, niedaleko plaży "LIDO", zjechała wojskowa komisja. Chodzili od rana do wieczora, mierzyli, pisali, ogladali. I już następnego dnia zjechały wozy ciężarowe z jakimiś dziwnymi szkielecikami, deskami, drutami, skrzyniami ...

Zaczęło się ustawianie namiotów, przeciąganie kabli, kopanie dołów ...

Czyżby przygotowywano wielkie ćwiczenia ?

Ktos twierdzi, że to będzie oboz wypoczynkowy dla PESTEK na 300 osób, a może nawet więcej. Czemu nie ...

Mój znajomy Włoch spytał mnie wieczorem: signore, czy pan wie, kiedy będą nakrecać ten wasz wielki film wojskowy ? - nie nie nie wiem odpowiedziałem mu, że wkrótce - i uciekłem, żeby się nie pytał o więcej. Ale signorina, do której uciekłem, zadała mi to samo pytanie, tylko zamiast signore - powiedziała mi caro. Idąc w myśl przysłowia, że kot łowny, a chłop mowny - nie straciłem rozumu i spytałem z kolei signoriny z głupiafranta, o który jej film chodzi, bo w najbliższym czasie bardzo dużo filmów będą nakrecać.

-No ten, powiada signorina, który przygotowują koło Lido, budują jakieś domy, drzewa ...

-Wien, wien, przerwałem, jak zbudują, to będą kreć (ja tam będę grał główną rolę), a jeśli ty będziesz dla mnie dość miła, to postaram się o jakąś rolę dla ciebie ...

Signorina bardzo się ucieszyła i jeszcze bardziej zdziwiła, że nie czekając aż zacznie być dla mnie "dość miła", - szybko uciekła.

Tak jest - uciekłem i gnałem na przełaj do Lido przekraczając przepisową szybkość 35 mil. Smagał mnie wiatr, a podził wstyd. Wstyd, że ja świeżo upieczony sprawozdawca prasowy "Czarnych Beretów" - nie wiem o tym, co się dzieje pod moim nosem, a taka signorina już wie ...

Przed Lido zatrzymał nie wartownik: "pieronna, powiada, gdzie tak lecisz ?"

-Gdzie jest kierownictwo filmu ? pytam.

-Jakiego filmu zdziwił się wartownik.

-No tego, co tu będą nakrecać - objaśnił ...

-"O ! pieronna, to ja nie nie wiedział, że to będzie film (zdziwił się wartownik), a kierownicy przydą jutro z rana, terazki nikogo nimo i ty zwijaj mantle i idź spać, bo tu cosik bolków za dużo i ktoras ci zamiast na beret, to na łeb spadnie" - powiedział uprzejmie. Z podanej papierosnicy, spytawszy czy można wybrać, wybrał wszystkie papierosy i dał do zrozumienia, że audjencja skończona.

Tej nocy sniło mi się, że moja signorina razem z wartownikiem, w obozie wypoczynkowym dla 3000 pestek - robią wielkie ćwiczenia, że wielki film wojskowy kreć jego znajomego Włocha, a redaktor naczelny Czarnych Beretów, czerwony ze złości wyciągnął z pod jego łozka 78 zielonych butelek po Whisky i, goniąc mnie szosa z szybkością 80 mil, wali we mnie butelkami (nawet celnie) krzycząc: ty draniu, to to zamiast wiedzieć co się dzieje pod twoim nosem - ty pijesz jak te bydle. A butelki odbijały mi się od głowy i dzwoniły niczym dzwony kościelne.

Obudziłem się.

Pod oknem Włoch podził kozy, i swoim zwyczajem dzwonił. Będaj by ci święty Piotr kluczał... ty Arabie ! - posłałem za nim pobożnie życzenie, i wstałem, aby jak najprędzej iść na Lido. Już z Kolonii Marianny, zwanej w skrócie Kolonia Marina ujrzałem sylwetki poźnagich ludzi, uwijających się po zboczach piaskowych nieopodal plaży, przyjeżdżające i odjeżdżające samochody, tłum gapiów włoskich, rozpedzany przez żołnierzy, aby nie przeszkadzali w pracy nad dekoracjami do wielkiego filmu, który (jak mnie poinformowano w drodze) ma nakrecać największa wytwórnia filmowa z HOLLYWOOD.

Zacierałem z radości ręce. Sensacja ! nareszcie coś ciekawego ! no i artystki ! - a ja jako sprawozdawca prasowy: wolny wstęp, specjalne względy ... Z roztargnienia, mijając osiołka ukloniłem mu się i powiedziałem buono giorno. Uśmiechnął się osiołek ... potem jakaś otyła signora poklepała mnie po szyi. Signora nie chciała się uśmiechać. Zdaje mi się nawet że odwrótnie ... widocznie była pomura z natury. Ale to mi nie zmąciło humoru. Z uśmiechem na ustach wszedłem na teren robot, pozdrawiając grzecznie robotników amerykańskich, którzy w majteczkach kąpielowych pracowali nad przygotowaniem dekoracji do wielkiego superfilmu wojennego.

Na moje aujudu odpowiadali szczerym uśmiechem rumianych twarzy.

Myślałem sobie: co to znaczy amerykańskie tempo ! w ciągu jednego dnia gołe piaskowe gorki, zamieniły się w teren wojny, leje armatnie, druty kolczaste, bunkry, spalone drzewa, sterczące czarnymi kikutami na tle nieba - jak symbol skargi...

A w dali, na najwyższym szczycie wznosiły się majestatycznie straszne i nieomal prawdziwe ruiny. Wszystko to było bardzo podobne do czegoś, tylko nie mogłem przypomnieć do czego ... W pewnej chwili zdawało mi się, że wartownik z wczorajszego wieczoru, coś do mnie krzyczy z daleka jakby ... "warjata strugać ... weźbie ci się krećci film..." i jeszcze jakies niegrzeczne słowa. Rodzice go źle wychowali - pomyślałem i chciałem mu to zakomunikować, ale podszedł ktoś do mnie:

- "Jak panu się zdaje - dobra treść?" rzekł ow ktoś, podając duży plakat. Czytałem:

"dnia 18 maja r.b. obok Plazy Lido o godz. 8.30.

zamiast akademii w Druga Rocznicę zdobycia

MONTE CASSINO

odbędzie się inscenizacja fragmentu walk,

które toczył 2 Korpus Polski na swojej krzyżowej drodze do Wolnej Polski".

C Z Y
W I E
C I E
Z E:...

- 300 km. wynosiłby wzrost mrowki, gdyby była ona tyle razy większa od człowieka, ile razy człowiek jest większy od niej.
- 300 kropel wody, upuszczonej na jeden punkt głowy ludzkiej w ciągu 20 minut zabije najsilniejszego człowieka,
- 300 lirow dziennie otrzymuje przeciętnie robotnik włoski i utrzymuje za to siebie, żonę i dzieci,
- 300 ludzi potrzebowały fabryki niemieckiej, aby wyprodukować z nich: 150 kg. mydła i 50 kg. smaru,
- 300 kur potrzebowało amerykańskie laboratorium w ALBANY (Kanada), aby z ich pierza według nowego wynalazku wyprodukować materiał na 10 eleganckich garniturów męskich,
- 300 kur tygodniowo, między innymi artykułami, zjadają konsumenci jednej z największych restauracji londyńskich,
- 300 kg. ołowiu wazy tyle samo, co i 300 kg. pierza, ale ołów ten przenieść z parteru na 4-te piętro 6-ciu ludzi, a pierze najmniej 15-tu,
- 300 razy można będzie prac koszulę, utkana z włókien "ramie" (trawa chińska), które znano już w starożytnym Egipcie. Obecnie wznawiają produkcję... oczywiście w Ameryce. (Florida Ramie Products Ins),
- 300 milionów złotych niespełna kredytu przyznały "czynniki międzynarodowe" na odbudowę zniszczonej Warszawy, podczas gdy "BOS" (Biuro Odbudowy Stolicy) po dokładnym obliczeniu zarządziło sumy 3 miliardów, 300 milionów złotych jako pieniędzy niezbędnych na to przedsięwzięcie.
- 300 złotych kosztował w Polsce przed wojną bardzo dobry garnitur; obecnie kosztuje 20 tysięcy złotych.

W I A D O M O S C I B I E Z A C E.

KOŁO POLSKO - WŁOSKIE " MONTE CASSINO".

Pod taką nazwą powstało w dniu 11.3.1946, na terenie Gallipoli KOŁO PRZYJAZNI POLSKO - WŁOSKIEJ. Pracuje i rozwija się pomysłnie; zebrania odbywają się w każdą środę przy dużej ilości osób - równo cywilnych jak i wojskowych. Normalnie na zebraniach: jakiś odczyt, trochę śpiewu polskiego i włoskiego.

Kilka zebrania miało charakter bardziej uroczysty z racji:

- 1) nadania godności Prezesów Honorowych:
J. Eks. Ks. Biskupowi z Gallipoli i Panu Pułkownikowi ZAORSKIEMU,
- 2) Nadanie odznaczeń włoskich,
- 3) Obchodu 2 Rocznicy Bitwy o Monte Cassino.

Pod egidą Koła prowadzone są kursy języka włoskiego i polskiego.

KOŁO ŁOWIECKIE.

Dnia 23. IV. 1946, odbyło się wspólne zebranie członków: Włoskiego Koła Łowieckiego w Gallipoli z oficerami tutejszego garnizonu. Rezultatem tego zebrania było, po zapoznaniu się z przepisami i zwyczajami łowieckimi na tym terenie, powołanie do życia Sekcji Polskiej przy tym Kołach. Zebranie zakończono lampką wina w Kasynie Oficerskiej.

Mysliwi nasi, zrzeszeni w tym Kole, nie mieli możności odbyć już kilka polowań i choć charakter ich odbiega daleko od naszych, jednak mają już pewną sumę wraz z łowieckimi za sobą, które postaramy się podać w następnym numerze.

BYTNOSĆ J. EKS. KS. BISKUPA POŁOWEGO W O. W. W. PANC.

Dnia 15. V. 1946. Ks. Biskup Połowy W. P. GAVLINA odwiedził OWWP. Witano Go uroczystie i zarazem całym sercem. Oprócz oficjalnej mszy św.

i udzielenia przez J. Eks. 159 żołnierzom Sakramentu Bierznowania, Ks. Biskup wygłosił pogrzejajace kazanie i interesował się bardzo życiem i nastrojami żołnierzy: odwiedził Świątlice Akcji Katolickiej i poświęcił Izbe Harcerska. Wyjeżdżając wyraził swe prawdziwie duże zadowolenie z postawy i dobrych nastrojów w oddziałach O.W.W.Panc.

W DRUGĄ ROCZNICĘ ZDOBYCIA MONTE CASSINO.

Dobry pomysł jest wart po wykonaniu. 18 maja 1946.r., aby uczcić DRUGĄ ROCZNICĘ WIELKIEGO CZYNU POLAKÓW, organizatorzy zadali sobie trochę trudu i zamiast typowej i łatwej w tych wypadkach Akademii, która najczesciej muzy słuchaczy, zorganizowali dowolną inscenizację fragmentu walk o MONTE CASSINO.

Około 3 tysięcy niesfornych widzów, przybyłych na gorki piaskowe pod Gallipoli, ujrzało dyskretnie oświetlony reflektorami teren walk.

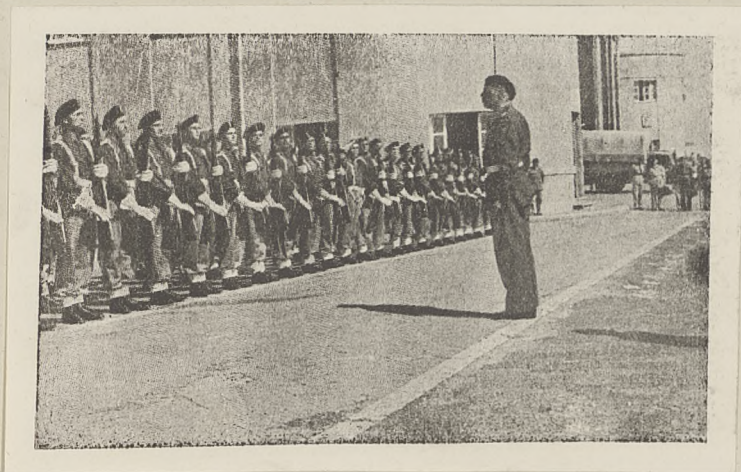
W pewnej chwili szczyten zbocza, na tle gwiazdzonego nieba, przesuwał się transport mułow i zapadł gdzieś w wawozię... a oto idzie patrol bojowy... rozrywają się pociski koło klasztoru, wystrzelają czasem rakiety... doliny zasłania dym, a z dymu sterczą spalone szkielety drzew... ukazało się rozjasnione wnetrze schronu... pracuje dowódca... a oto wraca patrol - prowadzi jencę... teraz widac schron sanitarny... sanitariusze znoszą ze zbocza rannego... wzmagają się nawały ogniowa... wyrusza natarcie - żołnierze skokami idą naprzód. Zdała widnieją ruiny klasztoru...

Nad klasztorami ukazują się flagi polskie.

Oto w streszczeniu - godzinne widowisko - o którym można powiedzieć, że było dobre i efektowne.

DOWÓDCA KORPUSU W BARI.

W dniu 26. maja 46.r., odlatującego z Bari do Ankonę po powrocie z Anglii Gen. ANDERSA, zegnął na lotnisku Szwadron Honorowy, wystawiony przez Szkołę Podchorążych Kawalerii Pancernej z O.W.W.Panc.

Gen. Anders, przemawiając do podchorążych, podziękował im za piękną postawę: "Serce rośnie, gdy w takim momencie widzi się taki oddział".
"Jestecie najpiękniejszym oddziałem w moim Korpusie, a może i w świecie!"

Generał przyjął defiladę Szwadronu, poczym pożegnał podchorążych i odprowadzany przez wyższych oficerów polskich i alianckich, wsiadł do samolotu.

Odleciał, zostawiając w sercach podchorążych niezatarte wspomnienie tych chwil.

PODWIECZOREK PRZY MIKROFONIE.

To właściwie była "KOLACJA BEZ MIKROFONU". Bo trudno nazwać podwieczorkiem 40%-wy vermouth z lodu, wypijany pod gorącą kiełbasę o godzinie 11-ej w nocy, a mikrofonem aparat, z którego płynął miły szmer, niczem komarowe bzykanie.

Impreze organizował 1-szy Szwadron Dyonu Kaw. Panc. i trzeba przyznać, że tak jak DOWÓDZENIE przy Monte Cassino - 1-szy SZWADRON przy swoim "podwieczorku", nie szczędził pracy, a przede wszystkim dobrej woli.

Zato, że było zacicho i za ciemno, nie można winić organizatorów, którzy nie mieli możności zrobić przed tym próby światła i głosu, gdyż w ostatniej dopiero chwili, dostali aparaturę głosnikową i żarówki. Natomiast wysoki, dobrze dobrany i urozmaicony poziom występów, dobre dekoracje, sztuczne ognie, możliwość potanczenia w nastrojowej sali i bufet - usprawiedliwia nazwę imprezy, jako miłej i udanej.

Na plac przed Kolonia Marina, w ciągu nocy zamieniony na stylowy ogródek "CAFEE COLONIA MARIANNA" bardzo licznie przybyli goście wśród których znajdował się Dowódca Bazy Gen. PRZEWŁOCKI.

Ostatni goście "z Podwieczorku" - szli na śniadanie.

K A C I K H U M O R U.

ZE ZŁOTYCH MYŚLI.

Madry - to ten, co wiedząc, że jest głupi, postępuje jak mądry, który udaje głupiego, co chce pozować na mądrego.

Głupi - to ten, co to zrozumie.

ROZMOWA PRZYJACIOŹ.

Mój drogi, gdyby twój syn był tak mądry, jak ty, toby był najgłupszym dzieckiem na świecie.

Dobrze - ale gdyby twoja żona była tak mądra jak ty, toby nie była twoją żoną, bo by była przede wszystkim na to za mądra.

x
x x

Bolszewicy podobno mówią, że Polacy są jak rzodkiewka - na zewnątrz czerwona, a wewnątrz biała. A na to Polacy:

A wy, to jak stajenka betleemska.

Dlaczego!

Na zewnątrz gwiazda, a wewnątrz - bydło.

NIEPOROZUMIENIE.

Do porucznika Kobietkiewicza przyjechała niespodziewanie żona, zwolniona z obozu w Niemczech. Przyjechała wieczorem wprost do m. p. swego męża i zamieszkała w jego pokoju.

Kostus, góńiec pana porucznika, niewiedząc nic o przyjeździe pani porucznikowej, zauważył tylko z rana przed drzwiami pokoju pantofelki damskie obok butów porucznika. Jak zwykle zastukał o godzinie 7-mej rano, by zbudzić swego dowódcę i dyskretnie zapytał.

-Panie poruczniku, czy przyniesie śniadanie ?

-a, przynies, przynies.

-przepraszam, panie poruczniku, czy ... "signorina" też ma dostać śniadanie, czy pojdzie o suchym pysku? ...

URYWEK Z LISTU BOJCA
SOWIECKIEGO.

Kochana żono, towarzyszeko Irini Matwiejewno !

Jestem ja w mieście Wienne, w Austrijskim kraju i donoszę ci, że naród tu nie kulturowy i wszystko to propaganda kapitalistyczna, co o ich-
niej kulturze mówią. Na ten przykład: w mieszkaniu, które my zarekwirowa-
li, myć się - męka prawdziwa. Pokoićzek małe, miska, choć i porcelanowa,
ale za nisko umieszczona, trzeba klekać, żeby twarz umyć. Pociągniesz za
łancuszek - woda szybko - szybko zabulgoce, poleci - i znowu niema wody
w misce, i tak krugom. A i mydło zabierze. Okazuje się - techniki nieopa-
nowali ! na drzwiach umywalni bezwstydnie napisano "ABORT!" Za takie rze-
czy jak abort, u nas i w Sybir zsyłają, a u nich nie - jeszcze propagandę
robą, w sklepach u nich nie ma. Znaczą, tak jak mówili: cały ichni
dobrobyt - jedno burżuazne szarżatanstwo. Ale na ulicy wszystko można
dostać. Osobliwie, jeżeli ulica wąska i cierna i jeżeli w pobliżu nie ma
amerykańskiej albo angielskiej milicji.

Posyłam ja tobie złote czasy z bransoletem, które dał mi jeden
austrijczyk przed śmiercią. Widno był "sumaszędzi" człowiek, bo sam na moją
sztyk się nabił. Postaram się wysłać ci, droga żono, jakąś ładną szubę,
ale jeszcze nie zupełnie tu zimno i w szubach jeszcze po ulicy nie cho-
dzą, a nie wiadomo, kiedy wyjdzie rozstrzeżenie zachodzące na kwartiry do
burżujów...

Na tym list się urywa.

oooooooooooo 0 ooooooooooooo

NOTATKI REDAKCJI.

Korespondencja.

Wszelka korespondencje oraz artykuły przeznaczone do pisma, kierowac nalezy do Oficera Oswiatowego O.W.W.Panc.

Autorzy artykułow.

Redakcja, na podstawie uchwały ogólnego zebrania, nie podaje nazwisk autorów artykułow, zachowując je w aktach.

Następny numer.

Terminu ukazania się następnego numeru Redakcja podać nie może, gdyż nie wiadomo kiedy opuścimy obecne m.p. i jakie warunki do pracy znajdziemy na nowym.

Odpowiedzi.

W następnym numerze pisma otwarty zostanie Dział Odpowiedzi czytelnikom na przysłane przez nich zapytania i t.p.

Cena egzemplarza.

Cena jednego egzemplarza pisma ustalono na 35 lirow.

===== 0 =====

Ze swojej strony Redakcja ze smutkiem stwierdziła, że "dobre chęci i zapał" wystarczają, lecz nie zupełnie. Widac to w skromnej treści numeru, w wielu niedociągnięciach lub nawet błędach. Brak fachowych wiadomości oraz pomocy technicznych do wydawania nawet tak skromnego pisma, odbija się na jego jakości. To też Redakcja, zdając sobie sprawę ze stanu rzeczy, przeprosza swych Czytelników i sądzi, że doświadczenia nabywane obecnie poprawiać będą poziom następnych numerów.

Zwracamy się również z apelem do Czytelników i uważamy za bardzo wskazany ich udział we własnym piśmie, a udział ten rozumiany przez: nadsyłanie artykułow, uwag swych i rad.

Gallipoli

Panc. l